1854. No. 44.

LEEUWARDER COURANT.

VRIJDAG 2 JUNIJ.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

's GRAVENHAGE, den 31 Mei.

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering opgeroepen tegen Donderdag den 15 Junij aanstaande.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Maandag zijn de algemeene beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp tot wijziging der wetten betreffende den accijns van het gemaal, en geëindigd, nadat aan die beraadslaging hadden deel genomen de heeren: van Bosse, Dirks, Westerhoff, Sleeswijk Vening, Rochussen, van Lennep, van Goltstein, Thorbecke, van Hoëvell, Mackay en de minister van finantien.

In de zitting van gisteren hebben de beraadslagingen plaats gehad over de artikelen van het wets-ontwerp tot wijziging der wetten betreffende den accijns van het gemaal.

Over art. 1, houdende toelating, na daartoe van den Koning verkregen vergunning, tot het daarstellen van molens, alwaar uitsluitend tarwe tot meel door zuivering, maling, builing en schifting voor den handel wordt bereid, onder de bij het wets-ontwerp vermelde bepalingen, hebben de heeren: Thorbecke, Reinders, van Bosse, Sleeswijk Vening en de minister van finantien het woord gevoerd, waarna het in stemming gebragt, met 33 tegen 23 stemmen is goedgekeurd.

De inhoud van art. 2, aangevende welke voorschriften in de wetten van Maart 1833 en in die van 26 November 1847, op deze molens en hunne bemalers niet toepasselijk zijn, heeft eene beraadslaging uitgelokt tusschen de heeren: Rochussen, van Bosse, de Kempenaer, van Lennep, van Asch van Wijck, van Nispen van Sevenaer en de minister van finantien, waarna dat art. met 35 tegen 25 stemmen is aangenomen.

De artikelen 3 en 4 zijn achtereenvolgens zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

In art. 5, gelijk ook in de artikelen 6, 7, 8, 10, 11, 15 en 20 is de daarin voorkomende uitdrukking „molen *of* daartoe volgens de wet behoorende gebouwen", veranderd in „molen *en* daartoe volgens de wet behoorende gebouwen."

Bij art. 8, bepalende de hoeveelheid ponden tarwe welke iederen dag kunnen worden ingeslagen, is in den loop der behandeling, waaraan de heeren: Rochussen en de Kempenaer en de minister van finantien deel namen, van Regeringswege eene tweede alinea gevoegd van den navolgenden inhoud:

„De administratie van 's Rijks belastingen is bevoegd om, op verlangen van den molenaar, den inslag van grootere hoeveelheden toe te staan, met dien verstande echter, dat de voorraad te gelijker tijd in den molen en daartoe behoorende gebouwen aanwezig, nimmer mag overtreffen het zesvoudige der hoeveelheid in den loop van 24 uren op den molen kunnende worden afgewerkt.

„De hoeveelheid in de 1ste zinsnede vermeld" enz.

Met die verandering is het art. 8 zonder hoofdelijke stemming gelijk ook de art. 9, 10, 11, 12, 13 en 14 zonder beraadslaging goedgekeurd.

Het slot van art. 15 bepalende de boete van twee gulden per pond voor den uitslag van tarwe enz. zonder gedekt te zijn met een—afgeteekend biljet, is op voorstel van den heer Sleeswijk Vening vermeerderd met deze woorden „en verbeurte van het aldus uitgeslagen wordende, benevens de zakken."

De art. 16, 17 en 18 zijn onveranderd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Met eene wijziging voorgedragen door den heer van Lennep op art. 19, houdende de bepaling dat de ambtenaren bevoegd zijn om *gedurende eene peiling* — ook des nachts — te blijven waken, heeft de Regering zich vereenigd.

Art. 21 is onveranderd zonder beraadslaging goedgekeurd; en zijn daarna mede goedgekeurd de art. 22, 23, 24, 25 en 26.

Het *wets-ontwerp tot wijziging der wetten betreffende den accijns van het gemaal* wordt daarop in stemming gebragt en met 36 tegen 24 stemmen aangenomen.

In de zitting van heden heeft de behandeling van het wets-ontwerp houdende eenige veranderingen in de bestraffing van misdrijven plaats gehad. Na den afloop der algemeene beschouwingen, waaraan de heeren: van Reede van Oudtshoorn, van Goltstein, van Rappard en de minister van justitie deel namen, is de beraadslaging over de afzonderlijke artikelen aangevangen.

De Vergadering heeft de 14 eerste artikelen van het wets-ontwerp aangenomen en zal de behandeling der overige artikelen op morgen voortzetten.

AMSTERDAM, den 31 Mei.

Van het oorlogstooneel is het berigt ontvangen van de inname van de voorwerken van Silistria door de Russen en van het bombardement van Kaffa door eene afdeeling der Engelsche vloot. Beide berigten luiden niet onwaarschijnlijk en verdient het zelfs geloof, dat Mussa-pacha, van alle zijden door de Russen omsingeld, en de hoop van ontzet te zullen worden opgegeven hebbende, een parlementair aan prins Paskewitsch heeft gezonden. Eenmaal in het bezit van Silistria zijnde, zullen de Russen zich met weinig moeite van Routschouck meester kunnen maken, om zich vervolgens langs den regteroever van den Donau te versterken en daar den aanval der gecombineerde troepen af te wachten, ten einde niet, door het voortrukken op den Balkan, eene interventie van Oostenrijk uit te lokken.

Met de *Euphrate*, den 20sten van Konstantinopel vertrokken, jl. Zondag te Marseille aangekomen, is berigt ontvangen, dat de maarschalk de Saint-Arnaud, lord Raglan, de seraskier (minister van oorlog), en de capitan-pacha (minister van marine) den 18den naar Varna waren vertrokken, ten einde met Omer-Pacha en de admiralen het plan van den veldtogt te bespreken.

Eene Engelsche divisie was gereed om dienzelfden dag naar Varna te worden ingescheept.

Volgens dépêche uit Kopenhagen van Zondag hebben drie Engelsche stoomfregatten de buitenwerken der vesting Hangoe vernield en de Russen daarbij een belangrijk verlies geleden. Gustafsvärn was Maandag wel door Engelsche schepen gebombardeerd, doch zonder gevolg. — De Fransche vloot heeft Kiel verlaten en is de Oostzee binnen geloopen.

Volgens berigten uit de golf van Finland is de aandacht van de Russische regering thans in hooge mate gevestigd op de verdediging van Wiborg, dat, slechts op 18 mijlen van St. Petersburg gelegen zijnde, de haven is welke het digst nabij de hoofdstad ligt. Men was van gevoelen, dat de gecombineerde vloot voornemens is zich van dit belangrijk punt meester te maken. Mogt dit plan gelukken, dan is, het wel van dien aard, om ongerustheid te St. Petersburg te wekken. Immers de landingstroepen zouden zich er nestelen en op de volgende militaire operatiën een belangrijken invloed kunnen uitoefenen. De Czaar verzuimt dan ook niets om Wiborg te versterken. Een groot aantal militairen en boeren, arbeiden aan het aanleggen van sloten, om de nieuw opgebouwde forten de stad is in staat van beleg verklaard en al de huizen aan de havenzijde worden afgebroken, waarvoor den eigenaars schadevergoeding is toegezegd.

Berigten uit Griekenland verzekeren dat Koning Otto op het van Frankrijk en Engeland ontvangen ultimatum geantwoord heeft met de verklaring dat hij, indien hem vrijheid van handelen gelaten wierd, aan het verlangen der beide beschermende mogendheden zoo veel mogelijk zou voldoen, en reeds dadelijk een nieuw ministerie zou benoemen, welks zamenstelling waarborgen voor de vervulling dier belofte zou opleveren; doch dat hij, ingeval de militaire bezetting waarmede Griekenland bedreigd was, werkelijk plaats greep, zich tegen dezelve met alle hem beschikbare middelen zou verzetten, zullende hij alsdan zijne troepen in het binnenste des lands vereenigen en inmiddels de hoofdstad en de havens des lands aan de Fransche en Engelsche krijgsmagt overlaten.

LEEUWARDEN, den 1 Junij.

In den namiddag van Dingsdag jl. had een kindje van ruim 2 jaren, dat met meer andere kinderen bij de Stadswaag aan het spelen was, het ongeluk aldaar in het water te vallen. Op het hulpgeschreeuw der kinderen snelden dadelijk vele menschen toe, waaronder ook jhr. mr. E. H. M. von Daehne van Varich, inspecteur der jagt en visscherij in deze provincie, die zonder zich te bedenken, bijna geheel gekleed in het water sprong en daarop het genoegen mogt smaken het reeds zinkende kind te grijpen en alzoo voor eenen anders wissen dood te behoeden. Het kind bleek gelukkiglijk spoedig hersteld te zijn, daar de moeder nog den zelfden avond zich er mede naar zijnen redder begaf, om hem nogmaals haren dank voor zijne menschlievende daad te betuigen.

— De Heer J. Meeth Cz. mogt dezer dagen het voorregt genieten, 25 jaren de betrekking van bode bij het Collegie van heeren kerkvoogden der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier te hebben waargenomen. Erkentelijk voor de getrouwe en wel volbragte diensten, door hem in die betrekking gedurende dat tijdsbestek bewezen, hebben heeren kerkvoogden het zich tot eene aangename taak gemaakt, hem deswege hunne groote tevredenheid te kunnen betuigen en hem een zeer keurig zilveren tabakskomfoor, als bewijs van aandenken ter hand te stellen. Wij maken hiervan gaarne melding, overtuigd als wij ons houden, dat onze stadgenooten, waarvan zoo velen den heer Meeth, ook door de ijverige pligtsbetrachting zijner betrekking van Statenbode, reeds sinds jaren van de gunstigste zijde kennen, de hem te beurt gevallen eervolle onderscheiding met belangstelling zullen vernemen.

— De gemiddelde boezemwaterstand over de geheele provincie, was volgens den wekelijkschen peilstaat: den 21sten 20, den 22sten 22, den 23sten $22\frac{1}{3}$, den 24sten $22\frac{1}{2}$, den 25sten $23\frac{2}{3}$, den 26sten $24\frac{1}{2}$, den 27sten $25\frac{2}{3}$ duimen boven zomerpeil.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 29 Mei ll., no. 17, is benoemd tot raadsheer in het provinciaal geregtshof in Friesland den heer mr. C. Sleeswijk Vening, thans regter in de arrondissements-regtbank te Leeuwarden en lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— Men berigt, dat de proefneming der vischteelt in *het Huis ten Bosch*, te 's Hage, met baars is mislukt. Men schrijft dit toe aan het te laat gereed zijn der toestellen, die overigens geheel naar de Fransche methode zijn ingerigt, terwijl ook het vijverwater door velen voor te drassig wordt gehouden. De koude dezer maand, vooral het afwisselend warme en koude weder, heeft ook bijgedragen tot de mislukking. Met vorens en later met zeelt zullen weldra nieuwe proeven genomen worden.

— Te Rotterdam is Zaturdag jl. van de werf *Rotterdamsch Welvaren*, van de heeren A. van Hoboken en Zn., met het beste gevolg te water gelaten het viermast-schoenerschip *Argo*, groot 300 lasten, gebouwd voor rekening van evengemelde heeren, onder leiding en toezigt van den scheepsbouwmeester P. H. Kortlandt. Dit fraaije en uiterst elegant gebouwde schip is bestemd voor de groote vaart en in het bijzonder op de zeilage gebouwd en belooft oogenschijnlijk aan dat doel te zullen beantwoorden. Dit vaartuig is het eerste dat met vier masten onder Nederlandsche vlag zal varen.

— Uit Deventer wordt gemeld, dat de Gemeenteraad dezer dagen met algemeene stemmen besloten heeft het Athenaeum aldaar in stand te houden als inrigting voor hooger onderwijs, en tevens uitbreiding te geven aan het onderwijs in die vakken, welker beoefening noodzakelijk is voor hen, die zich later op eenigen tak van nijverheid wenschen toe te leggen. Heeren curatoren zijn verzocht in dien zin spoedig een volledig voorstel van organisatie bij den Raad in te dienen, zoodat men met eenigen grond verwachten mag, dat die voor handel en industrie zoo heilzame uitbreiding van het onderwijs daar ter stede binnen een betrekkelijk korten tijd tal worden ingevoerd.

De Kiesvereeniging: ***Nederland en Oranje,*** heeft tot **Kandidaat** gesteld, bij de verkiezing op 13 Junij 1854, in het district *Leeuwarden*, het aftredend Lid van de 2de Kamer der Staten-Generaal

Mr. J. BIERUMA OOSTING.

Een groot aantal Kiezers, uitmakende de Vereeniging: ***Burgerpligt,*** in het Hoofdkiesdistriet Leeuwarden, hebben bij de stemming van een Lid der *Staten-Generaal* op 13 Junij e. k. tot hunnen **Candidaat** gekozen:

den Heer Mr. J. BIERUMA OOSTING, te *Wolvega*,
thans Lid der Kamer,

nemen de vrijheid de aandacht der overige Kiezers op dezelfden Heer te vestigen — en — verklaren zich bepaald tegen den, door eene andere Vereeniging aanbevolen Heer van Zuylen van Nijevelt, welke was Minister van Buitenlandsche Zaken, tijdens de invoering der Bisdommen en de Pausselijke Allocutie en als zoodanig den 19 April 1853 door den Koning is ontslagen.

KIESVERGADERING TE DOCKUM.

De Ondergeteekenden, allen Kiezers in het Kiesdistrict Dockum, achten het dienstig ter bevordering en zamenwerking eener constitutionele keuze, bij de aanstaande verkiezing voor een Lid in de *Tweede Kamer der Staten-Generaal*, te vergaderen in de *Posthoorn* te Dockum, op *WOENSDAG den 7 Junij*, 's namiddags ten 4 uur, waartoe zij bij dezen hunne medekiezers **UITNOODIGEN.**

J. M. SWARTTE VAN LOON.	J. H. WUST.
P. A. v. GELDER.	A. JORRITSMA.
F. DE LANG.	A. A. HEMMINGA.
F. A. KLAVER.	F. OZINGA.
J. v. D. WERFF.	D. W. KEUNING.

De Ondergeteekende, afgevaardigde ter Tweede Kamer voor het Kiesdistrict **Sneek,** gevoelig voor het vroeger in hem gesteld vertrouwen, — vindt zich verpligt de Kiezers te verzoeken, hem buiten aanmerking te laten bij de verkiezing, welke Dingsdag 13 Junij e. k. zal plaats hebben.

C. SLEESWIJK VENING.

OPVOEDING EN ONDERWIJS.

Ondergeteekende wenscht eene meerdere uitbreiding te geven aan zijne Inrigting voor Opvoeding en Onderwijs, waar Jongelieden uit de voornaamste standen, in verbinding met de Lessen aan het Stedelijk Gymnasium, doelmatig, en naar de eischen van den tegenwoordigen tijd kunnen worden opgeleid, in de eerste plaats voor hooger onderwijs, maar tevens ook voor andere wetenschappelijke betrekkingen in de Maatschappij. Het getal leerlingen dat opgenomen kan worden, zal hoogstens *acht* bedragen; ten einde met de meest mogelijke zorg allen te gelijk, en elk in het bijzonder te kunnen gadeslaan, en voor hunne verschillende belangen te waken. — Ondergeteekende, die gedurende verscheidene jaren het vertrouwen van de aanzienlijkste familien heeft mogen genieten, brengt deze Inrigting onder de aandacht van Ouders en Voogden, die eene solide opleiding zoeken voor hunne Zonen en Pupillen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer Mr. A. TELTING, Kantonregter alhier, alsmede bij de WelEerw. Heeren VAN DER ZWAAG te Dronrijp, OFFERHAUS te Idaard, Dr. FOCKENS te Twijzel en DE BOER te Beetlikum, wier Zonen thans aan zijne bijzondere en huiselijke opleiding zijn toevertrouwd, alsmede vóór 1 Julij bij den Ondergeteekende

Franeker,
den 5 Mei 1854.

Dr. P. H. F. JUNIUS,
Rector van het Stedelijk Gymnasium.

De jaarvergadering der Friesche Afdeeling van het Nederlandsche Zendelinggenootschap zal gehouden worden op *Woensdag na Pinkster*, den 7 Junij, te Leeuwarden. Zij zal geopend worden door Dr. J. H. Reddingius, Pred. te Franeker, in de *Wester Kerk, om tien uren.* Bestuurders en Afgevaardigden gelieven een kwartier te voren bij de Koe, in 't Zaailand te zijn, alwaar de vergadering vervolgens ook zal worden voortgezet. Alle leden en begunstigers van de heerlijke Zendingszaak worden vriendelijk uitgenoodigd deze vergadering bij te wonen, door het Bestuur der afdeeling en namens hetzelve door

D. A. DE GROOT, *Secretaris.*

DE HARMONIE ACHTER DE HOVEN.

Zondag 4 Junij van 5—8 uur, des avonds.

MUZIJK door de Muzijkanten van de JAGERS te PAARD.

Entrée 29 Ct. voor HEEREN; DAMES vrij.

Vóóraf Zondag morgen REPETITIE aldaar.

Houders van **diploma's** kunnen **mede Vrij** gezelschappen en personen in hun geleide opnemen.

Maandag, den 5 Junij, op dezelfde uren: MUZIJK; vrij Entrée.

*** 25-jarige Echtvereeniging van:
L. P. OPPEDIJK, en
Woudsend, 28 Mei 1854. G. S. POSTMA.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden, A. BEINTEMA, en
den 23 Mei 1854. K. M. FLIERINGA.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
Leeuwarden, S. J. C. HAFKENSCHEID, van *Amsterdam*, met
den 28 Mei 1854. A. A. I. SAUVEUR.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd te Weidum, den 21 Mei 1854:
A. STAPERT, en
Kennisgeving aan Familie en Kennissen. J. TJAARDA.

*** Getrouwd te Ferwerd, den 25 Mei 1854:
DIRK D. KOOPMANS, en } *Hallum.*
TRIJNTJE J. GALEMA. }
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd;
Sneek, J. VAN DER MEULEN, T. Kz., en
25 Mei 1854. H. J. M. DORENBOS, van *Oldeboorn.*

*** Getrouwd:
IJlst, R. BRUINSMA, en
28 Mei 1854. T. REINOUTS.
Algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Getrouwd:
Bolsward, R. W. TEN BRINK, Apotheker te *Balk*, en
den 28 Mei 1854. G. W. BAKKER.

*** Heden verloste van eene DOCHTER HINDERKJE H. PALSMA, Echtgenoote van
Berlikum, den 19 Mei 1854. G. A. VAN DER MEIJ.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON S. F. WOBMA, geliefde Echtgenoote van
Franeker, den 20 Mei 1854. L. J. WIETEN.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Verlost van een ZOON, A. M. VELLINGA, geliefde Echtgenoote van
Oudeschoot, den 21 Mei 1854. J. M. JANSEN.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoote HENKE J. VAN DER MEULEN, beviel heden zeer voorspoedig van een ZOON.
Dragten, den 22 Mei 1854. A. BRANDSMA.

*** Heden beviel van eene DOCHTER JOUKJE REELING, Echtgenoot van
Bergum, den 24 Mei 1854. S. BROUWER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' ZOON S. U. NOORDENBOS, geliefde Echtgenoote van
Finkum, den 26 Mei 1854. T. TWIJNSTRA.

*** Bevallen van eenen ZOON T. J. BORGER, Echtgenoot van
Joure, den 27 Mei 1854. ARJEN G. BROUWER.

*** Bevallen van een' ZOON P. VAN SISSEREN — AUKES.
Woudsend, 27 Mei 1854.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON I. A. APPELDOORN — STUUR.
Harlingen, 28 Mei 1854.
Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Op den 28 Mei 1854, is voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, CORNELIA W. VAN REES, Echtgenoot van
Sexbierum. C. C. LOCHENAAR DOKTER.

*** Te ZUTPHEN is den 29 Mei 1854 bevallen van een' ZOON, SOPHIA DE JONG, geliefde Echtgenoot van M. PRAKKEN,
Controleur van 's Rijks belastingen.

*** Bevallen van eene DOCHTER, TIELTJE SCHAAFSMA, Echtgenoote van
Harlingen, 29 Mei 1854. Wm. VAN OPPEN, Wzn.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, BAUKJE D. BOSCHMA, geliefde Echtgenoote van
IJlst, den 29 Mei 1854. T. E. VAN POPTA.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON, JOHANNA VAN DER MEER, geliefde Echtgenoot van
Leeuwarden, 1 Junij 1854. G. H. HOMMES.

LEEUWARDEN, 20 Mei 1854. Heden werd mij mijne geliefde jongste Dochter AALTJE in den ouderdom van 33 jaren door den dood ontrukt.
Eenige kennisgeving. BOUWE HETTES VAN DIJK.

*** Het behaagde den goeden God na een smartelijk lijden van 16 dagen, in den ouderdom van 37½ jaar tot zich te roepen, mijn geliefde Zoon SJOERD IJPMA, in leven Kerkvoogd van Hartwerd. Wat ik, zijn 8-jarig Dochtertje, zijne Behuwdmoeder, Broeders, Zusters en verdere Vrienden in hem verlies, kunnen zij alleen beseffen, die den overledene van nabij gekend hebben. Zwaar valt ons dit verlies en innig treft mij, op mijnen bijna vijf en zestig-jarigen ouderdom dezen slag, daar ik vóór een half jaar ook aan de doodsponde van een mijner Dochters stond.
Hartwerd, GRIETJE JANS ANDELA,
[illegible] Wed. S. A. BOKMA.

*** Heden avond overleed in den ouderdom van ruim 52 jaren, mijn geliefde Echtgenoot de Heer ARNOLDUS DE JONG, in leven Predikant bij de Doopsgezinde Gemeente alhier.
Dantumawoude, A. FONTEIN, Wed. A. DE JONG,
den 22 Mei 1854. *mede namens mijne Kinderen.*
Eenige kennisgeving.

*** De jongste onzer drie lievelingen GREEULT is niet meer. God, die dat pand der liefde ons gaf, nam het in zijne wijsheid op het alleronverwachtst, door een ongelukkigen val in het water, in ruim tweejarigen leeftijd weder tot zich. Hij alleen ook schenke ons krachten van boven, om dit zijn doen te eerbiedigen!
Workum, J. R. STEENSMA.
23 Mei 1854. R. G. STEENSMA, geb. HOBMA.
Eenigste kennisgeving.

*** Heden overleed na eenige sukkeling tot diepe droefheid van haar eenig Dochtertje en verdere betrekkingen, Mejufvrouw ADRIANA KNOLL, Wed. den Heer H. G. BORN, in den ouderdom van circa 52 jaren.
Leeuwarden, JAN T. BORN
den 24 Mei 1854. *Mede namens de Familie.*
Eenige kennisgeving.

*** Heden ontsliep ten onzen huize onze geliefde Broeder WOPKE BROUWER, in den ouderdom van 21 jaren. *Mede namens onze Broeders,*
Dragten, F. BORN.
den 24 Mei 1854. J. BORN. — BROUWER.

HEERENVEEN, den 25 Mei 1854. Heden overleed alhier Vrouwe H. Douairière LIJCKLAMA à NIJEHOLT — WIJNDELS, in den ouderdom van bijna 54 jaren.
Eenige kennisgeving.

*** Het behaagde den Almagtigen God, na een smartelijk lijden van zes dagen, van mijne zijde weg te nemen, in den bloeijenden leeftijd van vijf en dertig jaren, mijne dierbare Echtgenoote ADRIANE DE VRIES. Veertien jaren was ik door haar de gelukkigste Echtgenoot, zes panden harer liefde schonk zij mij en het zevende neemt zij mede. Al die haar boven lof verhevene levenswandel, zacht en beminnelijk karakter hebben gekend, zullen kunnen beseffen wat ik met mijne zes kinderen in haar verlies, God biddende mij kracht te schenken, dit met gelatenheid te dragen.
Bolsward, den 28 Mei 1854. S. A. KOOPMANS.

*** Heden overleed na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen in den gezegenden ouderdom van bijna 82 jaren FREERK SIKKES SIKKEMA, laatst Weduwnaar van BAKKE R. WEIDEMA.
Dedgum, den 29 Mei 1854.

*** Heden overleed na een smartvol doch geduldig lijden, mijne dierbare Echtgenoote en der Kinderen zorgdragende Moeder MARIA MOLENSCHOT, in den ouderdom van 46 jaren en 10 maanden, diep betreurd door mij en mijne Kinderen en hare hoogbejaarde Moeder.
Leeuwarden, den 29 Mei 1854. G. A. VOSSENBERG.
Deze strekt tot algemeene kennisgeving.

*** Na een smartelijk lijden, overleed heden ons geliefd jongst kind GRIETJE, in den ouderdom van 9½ maand.
Harlingen, EGBERT GODTHELP.
den 29 Mei 1854. ELSIEN GODTHELP. — SMIDT.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartvol lijden, mijn waarde Echtgenoot en zijner Kinderen teeder zorgdragende Vader, EIBERT HAIJES BLANKSMA, Landbouwer alhier, in den ouderdom van ruim 58 jaren, na eene genoegelijke Echtvereeniging van bijkans 34 jaren.
Almenum, GRIETJE T. TAKOMA, Wed. E. H. BLANKSMA.
31 Mei 1854. *Mede uit naam mijner twee Dochters en Behuwdzoon.*
Deze is dienende tot kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

PRIJS DER BOTER; *f* 37. Enkele *f* 37.50. Aanvoer 1646 ¼ en 106 ⅛.
„ „ KAAS *f* 20. à *f* 25.50. Aanvoer 45710 N. pd.
Sneek, den 30 Mei 1854.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 31 Mei 1854.

Nederland.			
Werk. Schuld.	2½	pCt.	58½ 58⅞ 58⅝
Dito dito . .	3	„	$69\frac{15}{16}$ 69¾ 69¾
„ „ . .	4	„	86⅛ 86½ $86\frac{5}{16}$
Amort.-Synd.	3½	„	85
Handel-Maats.	4½	„	
Frankrijk.			
Obligatiën . . .	3	pCt.	64¾
Rusland.			
Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5	pCt.	97¾ 98 98
Dito dito $\frac{1828}{1829}$	5	„	97
Dito bij dito. .	4	„	76
Geldl. te Londen	4½	„	82 82¾ 82¾

Spanje.			
Obligatiën . . .	1	pCt.	18⅜ $18\frac{3}{16}$ $18\frac{3}{16}$
„ . . .	3	„	39
„ Binnenl. à 6 m.	3	„	$34\frac{5}{16}$ 35¼ 35¼
Coupons Bewijzen . . .			$4\frac{7}{16}$ 4½ 4½
Portugal.			
Te Londen. . .	3	pCt.	34¾ 34⅞ 34⅞
„		Uitg.	14
Oostenrijk.			
Metaliek . . .	5	pCt.	59⅜ 60
„ 1852 .	5	„	
„ (nieuwe)	2½	„	30½ 30⅝
„ „ $\frac{1851}{1852}$	2½	„	30½ 30⅝
„ „ Amst.	5	„	73¼ $73\frac{9}{16}$ 73⅜

De **VERKOOP** van het **Logement *de Nieuwe Stads Herberg*** te *Kuinre* zal **GEEN VOORTGANG** hebben.

DE KERKVOOGDEN *der Hervormde Gemeente te Bolsward*, zullen op Maandag den 19 Junij 1854, des voormiddags om elf uur, in de Kerkeraads-kamer aldaar, publiek presenteren aan te besteden: — Het VERANDEREN en VERNIEUWEN van een gedeelte der **BANKEN**, in de Sint Martini-Kerk, bevattende omstreeks 40 Banken, meerendeels van Wagenschot.

Het Bestek waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben ligt voor gegadigden ter visie van af den 8 Junij e. k. in de Wijnberg te Bolsward en bij den Architect D. G. de Jong; — zullende op den 17 Junij des morgens van 10 tot 4 ure aanwijzing geschieden, terwijl tevens mede inlichtingen bij den Heer D. G. de Jong zullen te bekomen zijn.

COMMISSARISSEN DER STADS BANK VAN LEENING te *Leeuwarden*, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de PANDEN, ingebragt in de maanden Januarij, Februarij en Maart 1853, die niet tijdig gelost zullen zijn, op Woensdag en Donderdag den 21 en 22 Junij 1854, zullen worden verkocht, des voormiddags ten negen en des namiddags ten twee ure; — *hieronder bevindt zich een zeer goede Harp.*

GOUD, ZILVER, JUWEELEN en andere KOSTBAARHEDEN zullen het laatst worden geveild.

Die iets te vorderen heeft van- of verschuldigd is aan de nalatenschappen van wijlen den Heer **DAVID NATHANS LEEUWENSTEEN**, in leven Negotiant in Effecten en van wijlen Mejufvrouw **BRANCO SALI JOSEPH de JONG**, in tijden Echtelieden te Leeuwarden, wordt verzocht daarvan opgave of betaling te doen vóór of op den 15 Junij e. k., ten Kantore van den Notaris J. ALBARDA Hz., aldaar.

J. D. LEEUWENSTEEN.
B. DUSNUS.
Executeurs-Testamentair.

Bij geslotene briefjes TE HUUR, voor den tijd van 8 jaren: — Twee stukken uitmuntend WEIDLAND, gelegen bij de Koetille nabij Midlum, Kadastraal groot 3 bunder 76 roede 40 el, laatst in gebruik bij Tjeerd Pieters van der Meer. Conditiën te vernemen ten kantore van den Notaris J. ALBARDA Hz. te Leeuwarden, en bij den Kastelein HEMSTRA te Harlingen, zullende de briefjes *franco* moeten worden ingeleverd ten gemelden Kantore voor of op den 12 Junij 1854.

Een ieder die iets te vorderen heeft van- of verschuldigd is aan nu wijlen HENDRIK FOPPES DE BOER en Vrouw te IJlst, gelieve daarvan vóór of op den 7 Junij 1854 opgave of betaling ten doen te Kantore van den Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg.

BOELGOED.

De Notaris A. van der PLAATS, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van S. TULP, op Dingsdag den 13 Junij 1854, en volgende dagen, ten zijne Verkoopplaats op de Turfmarkt aldaar verkoopen: MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder: Kabinetten, Secretaires, Chiffonnières, beste Stoelen met zwarte zittingen, een mooije Ziekenstoel, Tafels, Tapijten, 1 platteland Apotheek en Toonbank en Kast, met eenige Apothekers-goederen, 1 groote Kookkagchel, een Stelling met 6 Vaten en Kop. Kranen, Bedden met toebehooren, 1 springveeren Matras, 1 beste Badkuip, Manskleederen en eenige paren nieuwe Laarzen, voorts: Koper, Tin, en hetgeen meer zal worden geveild. Alles op Maandag den 12 Junij op de gewone uren te zien. Ieder welke hier nog eenige goederen wil bij voegen, gelieve dezelve vóór of onder de verkooping ten bovengemelde Verkoopplaats te bezorgen.

NIEUWE PLANKEN, 2 HOOIWAGENS ENZ.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op *heden* Vrijdag den 2 Junij, des voormiddags 10 uur, bij R. J. Niemendal aldaar, verkoopen: Eene partij nieuwe PLANKEN van differente lengte, breedte en dikte, JUFFERS, ELLENS, KOLDERS, LATTEN en HEKKEN, zoomede 2 HOOIWAGENS en een groote GORTBAK.

FAILLISSEMENT.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den negen en twintigsten Mei achttien honderd vier en vijftig, is verklaard te zijn in staat van Faillissement ROELOF KLEIN, Boekdrukker te Harlingen, met bepaling dat dit Faillissement is ingegaan den zeven en twintigsten Mei jongstleden, en met benoeming van Jonkheer Mr. SIJBRAND WILLEM HENDRIK ADRIAAN van BEIJMA thoe KINGMA, lid dier Regtbank tot Regter-Commissaris en van Mr. CORNELIS SCHELTO SIXMA baron van HEEMSTRA, Advocaat te Leeuwarden, tot Curator.

Leeuwarden, 30 Mei 1854. SIXMA van HEEMSTRA.

Een ruim en hecht **PAKHUIS te HUUR of te KOOP**, staande op Snakkerburen, aan de Dokkumer Ee; dadelijk te aanvaarden. Te bevragen bij P. TIELENBURG, te Leeuwarden.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR.

Door verandering van woonplaats eene HUIZINGE en ERF, staande in de Kruisebroedersstraat te Sneek, zeer geschikt tot allerhande affaires en voorzien van vele gerijfelijkheden; alsmede eene afzonderlijke **Woonkamer** met uitgang in de steeg. Beide dadelijk te aanvaarden en te bevragen bij den Heer J. van DRIESSEN aldaar.

UIT DE HAND TE KOOP,

op gemakkelijke termijnen van betaling:

Eene welingerigte nagenoeg nieuwe en ligtloopende **DILIGENCE**, voor 12 personen. Te bezigtigen en te bevragen bij F. A. de KOE, in de *Groene Weide*, buiten de voormalige Vrouwenpoort, te Leeuwarden.

WORDT TE KOOP aangeboden, voor een zeer billijken prijs: Een wel onderhouden **SECRETAIRE-ORGEL**. Te bevragen bij de Boekh. J. HILARIUS, in de Weerdt, te Leeuwarden.

De Ondergeteekende Mr. Smid vroeger op de Waeze woonachtig, maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij van *WERKPLAATS IS VERANDERD*, naar de Amelandstraat, zijnde het achterhuis van het pand lett. A, no. 255, en beveelt zich aan tot het VLAKMAKEN en HERSTELLEN van PLETMOLENS en MOLEN- en RIJTUIGWERK.

Leeuwarden, den 25 Mei 1854. J. M. MEIJER.

De Ondergeteekende de KASTMAKERS-AFFAIRE voor zich zelven begonnen hebbende, verzoekt de gunst van het geëerde Publiek en belooft eene prompte behandeling. — Neemt ook oude MEUBELS in ruiling aan.

T. M. JONGBLOED,
Groote Hoogstraat, letter H, no. 118, te Leeuwarden.

BEKENDMAKING.

De Ondergeteekende geeft langs dezen weg kennis aan zijne geëerde Begunstigers en verder aan allen die hem met hunne gunst zouden willen vereeren, dat hij zijne **LAMPMAKERIJ en BLIKSLAGERIJ** heeft **overgeplaatst** naar de **Kelders**, waar hij ook tevens ruimschoots voorzien is van moderne **Verlakte Goederen**. Soliditeit en spoedige afdoeningen van zaken, hoopt hij zal hem de gunst zijner Stad- en Landgenooten zoo hier als in zijne vorige woonplaats doen verwerven.

Een BLIKSLAGERSKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan dadelijk werk bekomen.

Leeuwarden, den 1 Junij 1854. A. J. ROS.

De Ondergeteekende op heden, de door haar gedreven **KOEK- en BANKETBAKKERIJ** overgedragen hebbende aan haren Zoon A. BEINTEMA, bedankt bij deze hare geëerde Begunstigers, voor het vertrouwen zoo aan wijlen haren Echtgenoot, als aan haar zelf, eene reeks van jaren geschonken, haren opvolger in den zelfden gunst aanbevelende.

Leeuwarden, 23 Mei 1854. Wed H. BEINTEMA Geb. A. Westerkamp.

Ingevolge bovenstaande advertentie neemt de Ondergeteekende de vrijheid, zijne **KOEK- en BANKETBAKKERIJ** aan te bevelen, bij zijne geëerde Begunstigers, en verdere Stad- en Landgenooten, wenschende zich, door eene prompte en solide bediening, het aan zijne Ouders geschonken vertrouwen, bij voortduring waardig te maken.

Leeuwarden, 23 Mei 1854. A. BEINTEMA.

KOPERSLAGERIJ EN BEDDEWINKEL TE DOKKUM.

De Ondergeteekende berigt bij deze zijne geachte Stad- en Landgenooten, dat hij van af heden de **KOPERSLAGERIJ en de handel in BEDDEN, DEKENS enz. enz.** sedert ruim 30 jaren door hem gedreven, heeft overgedaan aan den Heer A. von der HERBERG.

Hij betuigt bij dezen voor het ruim geschonken vertrouwen en de genotene begunstiging zijnen hartelijken dank en neemt de vrijheid zijnen Opvolger beleefdelijk aan te bevelen, overtuigd zijnde dat ook hij door eene soliede bediening zal trachten zich het vertrouwen en die begunstiging waardig te maken.

Dokkum, den 1 Junij 1854. F. KIENSTRA.

Ingevolge bovenstaande annonce heeft de Ondergeteekende de eer zijne geachte Stad- en Landgenooten te berigten, dat door hem de **KOPERSLAGERIJ en de handel in BEDDEN, DEKENS enz. enz.**, gedreven door den Heer F. KIENSTRA, is overgenomen.

Mogt zijn Voorganger in ruime mate bewijzen van toegenegenheid ontvangen, ook hij hoopt zich met dat vertrouwen en die begunstiging vereerd te zien, van zijnen kant belovende alles te zullen in het werk stellen om zich deze ten volle waardig te maken.

Dokkum, den 1 Junij 1854. A. von der HERBERG.

WAGENMAKERIJ.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten dat de **WAGENMAKERIJ**, [illegible]ende eene lange reeks van jaren door zijnen Vader KOENE WIJN[illegible] gedreven, van af heden op hem is overgegaan en op zijnen naam [illegible] voortgezet.

[illegible] Vader betuigt door dezen zijn' dank voor het door hem genoten vertrou[illegible] ik mij vlei door genoegzame ondervinding in staat te zijn mijne Be[illegible] op eene even soliede wijze als vroeger te kunnen bedienen, waartoe ik [illegible] aanbeveel. PIETER WIJNGAARDEN.

[illegible] Aalsum, den 26 Mei 1854.

CEMENT-FABRIEK.

De Ondergeteekenden bij hunnen Wind-Oliemolen tevens een CEMENT-FABRIEK opgerigt hebbende en als zoodanig groote partijen kunnende leveren, bevelen zich in de gunst van Heeren Steenkoopers, Aannemers en verders aan hunne geëerde Begunstigers ten vriendelijksten aan.

Dockum, 22 Mei 1854. J. T. & A. POSTHUMA.

D. H. van ERP, heeft de eer aan zijne Stad- en Landgenooten te berigten, dat hij zich hier gevestigd heeft in de Naauwstraat, als KLEERMAKER en PELTERIJWERKER; zich in beide vakken recommanderende, belooft eene prompte behandeling. — Vraagt dadelijk **Knechts**, die hun vak grondig verstaan.

Dockum, den 1 Junij 1854.

De Ondergeteekende maakt door deze aan het geëerd Publiek bekend, dat hij zich alhier heeft gevestigd als **KUNSTDRAAIJER** in alle soorten van Houtwerken, het draaijen en verdraaijen van **Billardballen** en alle **fijne Werken in Goud, Zilver, Koper, Tin en IJzer**, en repareert alle soorten van **Instrumenten**, alsmede **Kunsttanden** in alle soorten, zoo ook **kokosnoten Knoopen**, tegen de laagste prijzen. Daar de Ondergeteekende sedert jaren in dit vak werkzaam is geweest te Utrecht en niet thans hier ter stede heeft gevestigd, zoo verzoekt hij minzaam ieders gunst en recommandatie en belooft tevens eene nette en billijke bediening.

Sneek, den 28 Mei 1854. J. EMMELOT,
in het Bosch.

PS. Er bestaat gelegenheid voor LEERLINGEN.

De Ondergeteekende waarschuwt bij deze een ieder om aan zijne huisvrouw IJTJE KLAZES MEEKMA niets te leenen of te borgen, als zullende daarvan door hem geene betaling worden gedaan.

Ferwerd,
den 27 Mei 1854. SIPKE J. HIJëNGA.

AFBRAAK,

als: STEEN, BALKEN, JUFFERS, PLANKEN, LATTEN, DAMLEGGERS en eenige MASTEN, geschikt voor Kuipers, en eene partij oud opgebonden RIET enz. Te verkrijgen bij J. BOERSMA, te Workum. Brieven *franco.*

LOGEMENT NIEUW UITZIGT.

De Ondergeteekende genoemd nieuw gebouwd **LOGEMENT** geopend hebbende, beveelt hetzelve bij dezen bij zijne Dorpsgenooten en het reizend Publiek minzaam aan. Doelmatig en welingerigt zijnde, vleit hij zich met een talrijk en veelvuldig bezoek, te meer daar hij zal trachten door eene soliede bediening zich de gunst van het geacht Publiek waardig te maken.

St. Jacobi-Parochie, J. GREIJDANUS Jz.
den 26 Mei 1854. *Logementhouder.*

'T LOGEMENT DE KROON VAN HOLLAND TE ARNHEM,

aller geschikst gelegen aan de Groote Markt, in de onmiddelijke nabijheid der afvaart-plaatsen van de Stoombooten der Keulsche en Dusseldorpsche Maatschappij, der Rhijn- en IJssel-Stoombootmaatschappij, alsmede der Nijmeegsche Stoomboot *Willem III*, beveelt zich aan het reizend Publiek aan door eene prompte en civiele bediening.

De prijzen zijn: LOGIES en DEJEUNER *f* 1, DINER *f* 0.70, voorts alles pro rato. Zullende Familien en Heeren Commis-Voyageurs eenig rabat genieten, alsmede zij die eenige dagen vertoeven.

DE MONSTER QUEEN

zal Maandag en Dingsdag den 5 en 6 dezer aan den balk geslagt ter bezigtiging zijn bij den Vleeschhouwer van RIJN, te Groningen. De liefhebbers die gading aan het Vleesch van het wonderdier maken om daarvan te profiteren, gelieven zulks bij tijds op te geven, daar het ten spoedigsten zal verzonden worden.

NIEUW- EN SCHOONVERWERIJ

op **ZIJDEN-, WOLLEN-** en **KATOENEN-STOFFEN.**

FABRIJK VAN KOUSEN EN SAIJETTEN.

MAGAZIJN

van **LAKENS, BAAIJEN, DEKENS,**

en alles wat tot het MANUFACTUURVAK behoort.

De Ondergeteekende berigt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten dat hij zich alhier gevestigd heeft en van bovengemelde artikelen ruim gesorteerd is; belovende eene prompte en civiele bediening.

Leeuwarden, G. J. BUIJSMAN,
30 Mei 1854. *Nieuwestad letter E, no. 24.*

BERIGT AAN HET REIZEND PUBLIEK.

Met vereischte toestemming zullen de Schippers van **Harlingen** naar **Leeuwarden v. v.**, telken jare gedurende de zes zomermaanden, Zon- en Feestdagen met een Schip varen, 's morgens 6 uur van Harlingen en 's namiddags 4 ure van Leeuwarden.

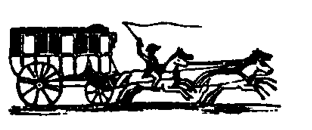

POSTWAGENDIENST

DE SNELHEID,

van

L. DE JONG en de Wed. **TEN BRINKE,**

tusschen

DRAGTEN EN LEEUWARDEN VICE VERSA.

OP VRIJDAGEN.

Vertrek van **DRAGTEN**, bij de Ondernemers, 's morgens 7 uur.

Vertrek van **LEEUWARDEN**, bij E. CASTELEIN, in de Ster, 's namiddags 4 uur.

Vracht heen en terug op denzelfden dag *f* 2.20 en anders *f* 1.50.

Pakjes en Goederen naar een billijk tarief.

STOOMVAART

van HARLINGEN naar HULL.

Het Nederlandsch ijzeren **STOOMSCHIP** ***Minister Thorbecke***, kapt. B. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op **Zondag 4 Junij e. k.**, **'s morgens zeer vroeg.**

Adres voor Passagiers, Goederen of Vee bij de Agenten

J. & S. WIARDA.

STOOMVAART

TUSSCHEN

AMSTERDAM, ENKHUIZEN EN HARLINGEN.

STOOMBOOT HARLINGEN.

Volgens VERLAAGD Tarief.

van **AMSTERDAM:**	Van **HARLINGEN:**
Zondags, Woensdags en Vrijdags,	*Maandags, Donderdags en Zaturdags,*
's morgens 7 uur.	's morgens 8 uur.

In direct verband met de DILIGENCE van *HARLINGEN* naar *LEEUWARDEN* en *GRONINGEN* v. v.

Kantoor te *AMSTERDAM* bij den Heer J. MEIJERINK in de *Nieuwe Stads Herberg.*

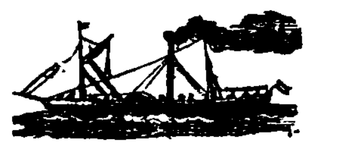

STOOMBOOT HARLINGEN.

Bij goed weder en genoegzame deelneming zal de **STOOMBOOT HARLINGEN**, *ZONDAG 4 Junij* 1854, 's namiddags 2 uur, van **HARLINGEN** naar **TERSCHELLING** vertrekken, om circa 9 uur 's avonds weder te Harlingen aan te komen.

Tegen betaling van één Gulden per persoon wordt aan ieder de gelegenheid aangeboden daarvan gebruik te maken. Plaatsbewijzen zijn te bekomen aan het Kantoor der Stoomboot buiten de Havenpoort, 's middags 12 uur.

KAATSPARTIJ.

Met toestemming van den Heer Burgemeester van Menaldumadeel, gedenkt de Kastelein J. M. ANEMA, te Berlikum, op Pinkster Maandag aanstaande te laten Verkaatsen:

Tot Prijs: *12 GULDEN aan GELD*, en
Tot Premie: *3 GULDEN*.

De loting ten 1 ure 's namiddags.

HARDDRAVERIJ EN BILLARDPARTIJ TE ARUM.

Met toestemming van het Edel Achtbaar Bestuur van Wonseradeel, gedenkt de Logementhouder W. H. MEIJER, in de Gouden Leeuw te Arum, te laten Verharddraven, op Dingsdag den 6 Junij 1854:

Twee fraaije bewerkte STUKKEN ZILVER,

Door Paarden die niet meer dan een Prijs hebben gewonnen en verders tot genoegen der Keurmeesters moeten zijn.

En op Donderdag den 8 Junij te laten Verbillarden:

***Een fraaije nader te bepalen* PRIJS en PREMIE.**

Aangifte des namiddags te twee uur.

KAATSPARTIJ TE ARUM.

Met consent gedenkt de Kastelein S. v. D. PLAATS, op Pinkster Maandag (door elkander te loten), te laten Verkaatsen:

Eene fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS.

Aangifte des namiddags ten één uur.

HARDDRAVERIJ.

Met permissie van het Edel Achtb. Bestuur van het Bildt, gedenkt de Kastelein J. GREIJDANUS Jz., te St. Jacobi-Parochie, te laten Verharddraven op Pinkster Maandag e. k.:

Eene met ZILVER gemonteerde ZWEEP,

door Paarden die geen Prijs of Premie hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn. — Aangifte 's middags 12 uur in het Logement *Nieuw Uitzigt.*

HARDDRAVEN EN KAATSEN TE TJUMMARUM.

Met vereischt consent van het Edel Achtbaar Bestuur van Barradeel, gedenken de Kastelein C. S. PROOST en eenige Liefhebbers te Tjummarum, te laten **Verkaatsen** op Dingsdag den 6 Junij e. k., door porturen waarin geene Broeders bij elkander mogen;

TOT PRIJS: ***Een zilveren BRANDEWIJNSKOP met LEPEL,*** en
TOT PREMIE: ***drie MELKLEPELS.***

De aangifte voor het KAATSEN, dat, zoo veel mogelijk, in één dag uit moet, is op dien dag voor 12 uur. — En op Woensdag daaraanvolgende te laten **Verharddraven**, door alle Paarden die in geene Stad, onder den man, iets hebben gewonnen en tot genoegen der Keurmeesters zijn:

Eene zilveren TAFELTABAKSDOOS en dito KOMFOOR.

Aangifte voor elf uur. — Alles, op beide dagen, *vrij te vereeren.*

De gewone **Harddraverij** te *Onderdendam* zal plaats hebben op Zaturdag, den 24 Junij 1854.

Bij eenen PREDIKANT te lande, tevens Doctor in de Letteren bestaat er gelegenheid ter opleiding van één of twee **JONGELIEDEN** voor de Hoogeschool, en zulks zoowel in de Wiskunde, als in de Oude en nieuwe Letteren. *Franco* adres onder de letters C. L. N. bij A. VAN ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort te *Leeuwarden.*

AAN BELANGHEBBENDEN.

Bij een Predikant ten platten lande, die zich sedert geruimen tijd bezig houdt met de wetenschappelijke en zedelijk-godsdienstige opleiding van jongelieden uit den fatsoenlijken stand, bestaat gelegenheid ter plaatsing van een of twee LEERLINGEN. Men vervoege zich, ter nadere informatie, in persoon of per brief (*franco* onder letter A), bij den Boekh. J. SWARTS, Groote Hoogstraat te *Leeuwarden.*

Twee SCHEEPTIMMERKNECHTEN, hun werk goed verstaande, kunnen terstond tegen een goed loon, (gehuwd zijnde met goede en vrije Woningen), voor een jaar vast werk bekomen bij A. H. VELDSTRA, Scheepsbouwmeester, Grofsmid en Mastmaker te Stavoren. Men vervoege zich in persoon of met *franco* brieven.

Een SCHEEPSTIMMERKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij K. VAN DER WERFF, te Birdaard.

T. HELTJES, te Metslawier, verlangt spoedig een WAGENMAKERSKNECHT.

Twee KASTMAKERSKNECHTEN, hun werk verstaande, kunnen dadelijk vast werk bekomen bij A. H. FISCHER, op het Grootzand te Sneek.

Een ongehuwde WAGENMAKERSKNECHT kan dadelijk vast werk bekomen bij de Wed. U. DE VRIES, Wagenmakersche te Arum.

Een KUIPERSKNECHT, van de Hervormde Godsdienst, kan terstond voor een geheel jaar vast geplaatst worden bij JB. IJ. HOEKSTRA, Kuiper op de Streek onder Wanswerd. Adres in persoon.

Een VERWERSKNECHT kan terstond werk bekomen met kost en inwoning bij F. D. HOITSMA, te Berlikum.

Een à twee KOPERSLAGERSKNECHTEN, hun werk geheel of ten deele verstaande en niet onbekend met het Kagchelmaken, kunnen terstond werk bekomen bij C. OSWALD, Mr. Koperslager, Loodgieter en Kagchelmaker te Harlingen. Brieven *franco.*

Een KLEERMAKERSKNECHT, die goed kan werken, kan voor een jaar vast werk bekomen bij MINNE L. MINNEMA, te Oudkerk.

Een KLEERMAKERSKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan voor eeni- [illegible] bij JOHs. KLEEFSTRA, te Jorwerd.

Een **KLEERMAKERSKNECHT, kan dadelijk werk bekomen bij H. K. VISSER, Mr. Kleermaker te Akkrum.**

Een SCHOENMAKERSKNECHT, die goed kan werken, voorzien van goede getuigschriften, kan dadelijk werk bekomen bij J. H. VEENSTRA, te Bergum. Brieven *franco.*

Wordt ten spoedigsten verlangd een GRUTTERSKNECHT, liefst ongehuwd, zijn werk **grondig** verstaande en van goede getuigschriften voorzien. Gegadigden vervoegen zich met *franco brieven onder lett. B.* aan A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Een ONDERKNECHT, eenige jaren met BAKKEN werkzaam geweest zijnde, kan geplaatst worden bij J. A. NIEUWENHUIS, Mr. Bakker te Bolsward. Brieven *franco.*

Een JONG GEHUWD PERSOON van de P. G., vroeger gediend hebbende als HUIS- en TUINKNECHT, goed met Paarden kunnende omgaan en van goede Getuigenis voorzien, zag zich gaarne tegen Augustus of eerder in zoodanige betrekking geplaatst.

Adres den Heer J. HILARIUS, Boekh. te Leeuwarden, onder lett. L. Z.

De Wed. WADMAN, Logementhoudster te Buitenpost vraagt, om dadelijk of zoo spoedig doenlijk in dienst te treden, eene bekwame KEUKENMEID.

VERHUISD,

D. MEINDERSMA Wz., Boekdrukker,
Friesche Boekhandel, enz.

van de *voormalige Vrouwenpoort*, letter E no. 312, naar den **EEWAL, hoek van de SLOTMAKERSSTRAAT, letter I no. 44.**

NB. Door vertimmering, worden de BRIEVEN en BOODSCHAPPEN verzocht aan de Boekdrukkerij, in de Slotmakersstraat.

BOEK- EN KANTOORWERK-DRUKKERIJ,

hoek van het Schavenek, letter E no. 312.

Aan het geëerd Publiek wordt bekend gemaakt, dat door den Ondergeteekende hier ter stede is opgerigt eene **geheel nieuwe**, compleete en overeenkomstig den tijd meest volmaakte **BOEK- en KANTOORWERKDRUKKERIJ**, waardoor hij zich vleit, met zijne ervaring, alles wat tot dit vak behoort, naar eisch te kunnen leveren, waartoe hij zich bij dezen minzaam bij zijne Stad- en Landgenooten aanbeveelt; belovende eene nette, soliede en *spoedige* uitvoering te geven aan alle orders, waarmede hij zich zal vereerd zien.

Leeuwarden, den 1 Junij 1854.

J. R. MIEDEMA, *hoek Schavenek, E,* 312.

STEENDRUKKERIJ.

De Ondergeteekende zich gevestigd hebbende als STEENDRUKKER, recommandeert zich als zoodanig, tevens tot het maken van *alle soorten van* ***Naamborden***, zoo als gewoonlijk.

Keizersgracht, B. no. 180. T. Z. KEIKES.

Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is ter perse het derde deeltje eener

GEHEEL NIEUWE EN GOEDKOOPE UITGAVE

VAN

Prof. **J. H. VAN DER PALMS**

REDEVOERINGEN, VERHANDELINGEN

EN

LOSSE GESCHRIFTEN.

De prijs dezer nieuwe uitgave van VAN DER PALMS *Redevoeringen, Verhandelingen en Losse Geschriften* zal, wegens het meerder inloopen van den druk dan aanvankelijk berekend was, worden gesteld op *f* 1.50 per deel, in plaats van, gelijk bij de verschijning van het eerste deel werd aangekondigd, *f* 1.80; zoodat de vijf deelen te zamen genomen niet meer kosten zullen dan *f* 7.50.

De koopers, aan wie het *eerste* en *tweede* deel tegen *f* 1.80 is berekend, ontvangen het *derde* alzoo voor 90 Cents, en het *vierde* en *vijfde* voor *f* 1.50 ieder.

Voor de bezitters van afzonderlijke deelen van den ouden druk, is bij dezen tevens de gelegenheid geopend, zoo lang de voorraad strekt, *om hunne verzameling te completeren tegen de helft van den oorspronkelijken prijs, namelijk tegen f* 1.80 *per deel.*

Bij denzelfden en voorts bij de voornaamste Boekhandelaren in het Rijk is door het herdrukken der drie eerste deelen wederom compleet verkrijgbaar de volledige uitgave in *klein* en *groot-formaat* van

AL DE LEERREDENEN

VAN DENZELFDEN SCHRIJVER

en is daarvan het **ZESDE DEEL** onlangs aan de Inteekenaren verzonden. De inteekening op het geheel staat nog open op de voorwaarden in den *Prospectus* vermeld.

V. MEURSINGE, *te Leeuwarden*,

verlangt ter opleiding, in zijne **BOEKDRUKKERIJ en HANDEL** een jong Mensch niet beneden de 16 jaren, buiten kost en inwoning.

Bij voortduring worden bij hem, alsmede bij alle Boekverkoopers en Postdirecteuren des Rijks, bestellingen aangenomen op het

FRIESCH WEEKBLAD,

ANTI-VRIJZINNIGE COURANT.

Dat Weekblad is vooral in deze dagen **Hoogstbelangrijk.** De prijs per drie maanden is *f* 1. *franco* per post *f* 1.25. Geabonneerden kunnen **50** regels **gratis** Adverteren, mits het zegelgeld (*f* 0.35) vooraf worde voldaan.

Op de Kaart: **Tooneel van den Oorlog in het Oosten**, vervaardigd en uitgegeven op last van het Ministerie van Oorlog, worden voor geheel Friesland bestellingen aangenomen à contant voor *f* 1.20. Een proefblad ligt ter inzage.

LEESBIBLIOTHEEK.

GEBRs. BORGRINK maken aan het lezend Publiek bekend, dat bij hen geopend is de vroeger geannonceerde

Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Leesbibliotheek.

Catalogus en Voorwaarden zijn à 10 Cents *te bekomen.*

Zij bevelen tevens hunne Binnen- en Buitenlandsche **Boek- en Papierhandel en Binderij** in het aandenken van het geëerde Publiek aan.

De Boekh. H. BOKMA te Bolsward, heeft uitgegeven:

AFSCHEIDSREDE VAN OPHEUSDEN,

uitgesproken den 27 November 1853, door

J. W. FELIX.

Prijs 20 Cts.

J. W. FELIX, eenige hoofdstukken van de Belijdenis der Hervormde Kerk, verklaard en ontwikkeld uit sommige plaatsen der Heilige Schrift.

Prijs *f* 1.25.

ZESTIEN LIJDENSPREDIEKATIEN,

nagelaten door wijlen den Eerwaarden Heer

DAVID BRUININGS,

met een voorwoord van den Wel Eerw. Zeergel. Heer.

H. VAN GRIETHUIJZEN, Predikant te *IJlst.*

Prijs *f* 2.10.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.

REDEVOERING *van den Heer Mr.* C. J. VAN DER VEEN, *lid der Provinciale Staten van* Friesland, *betrekkelijk het door de gewezen Rijks-Commissie voorgestelde plan tot gedeeltelijke bedijking der* LAUWERZEE, — *uitgesproken in de buitengewone zitting der Staten van den* 8 *Mei* 1854.

Mijne Heeren!

Indijking en droogmaking der Lauwerzee! Zoodanig plan kon toch wel niet anders, dan de hoogste belangstelling van de Staten van Friesland opwekken, het naauwkeurigste onderzoek uitlokken. Wie toch zoude in den eersten opslag niet ingenomen zijn met een plan, bij welks uitvoering zoo vele slikken, door de zee opgeworpen, door omdijking tot een' staat van cultuur zouden worden gebragt, waardoor mede aan de behoeften des tijds, vermeerdering van productie en arbeid, konde worden te gemoet gekomen? Wie zou zoo onverschillig willen zijn van, met het oog op Nederlands bodem, niet met ijver ieder onderzoek te willen bevorderen, wat kan leiden, om van de zee aan te nemen, wat zij aan het vaste land door opslikking wil teruggeven? Deze vergadering begreep het standpunt, waarop zij zich moest plaatsen; geene bevooroordeelde verwerping, maar navorsching en daarop gegeven onderrigt, verwachtte zij van eene gemengde Commissie, ten einde met onpartijdigheid te kunnen oordeelen over een voorstel, waarbij de beide gewesten als belanghebbenden worden beschouwd, en om de vriendschappelijke hand te leenen aan den nabuur, ter verwezenlijking van een voor hetzelve zoo gewenscht doel, zoover dit met den pligt, om te waken voor eigene Provinciale belangen, ware overeen te brengen. De leden dier commissie werden, ten bewijze uwer belangstelling, door de Vergadering zelve bij stemming gekozen, en, om hen zooveel mogelijk op goede beoordeeling te kunnen voorbereiden, werd hun opgelegd, vooraf over het voorgestelde plan het advies en de consideratien van den Hoofd-Ingenieur van dit gewest in te winnen, welke Ambtenaar hieraan met zorg en met een juist oog op het gewestelijk waterstaatsbelang heeft voldaan. Door Uw vertrouwen werd ook mij de taak van het verder onderzoek opgedragen. Ik aanvaardde deze roeping, ik erken het gaarne, met een lagchend uitzigt en een' veel verwachtenden blik op het groote doel: *Indijking en droogmaking der Lauwerzee;* doch hoe teleurstellend moet het mij nu zijn, eene afkeurende stem daartegen te hebben moeten uitbrengen, ofschoon ik mij met de algemeene strekking van het verslag der Staatscommissie, *Indijking en droogmaking*, heb kunnen vereenigen (zie pag. 7 van het rapport der gemengde commissie). —

Ik gevoel mij dus verpligt, daarvoor, zoo kort mogelijk, de redenen eenigzins uitvoeriger aan U open te leggen, dan ik, als tot de minderheid behoorende, konde vorderen, dat in het Algemeen Rapport (zie pag. 19.) zoude zijn geschied.

Ten einde over het voorstel naar waarde te kunnen oordeelen, was de locale bekendheid noodzakelijk. Na de verkrijging daarvan, deed zich dadelijk de vraag bij mij op: Wat is het eigenlijk doel van het *verslag*, — of door het leggen van eenen dijk door de diepte der zee, door het stichten eener haven en aan te brengen sluizen, en achter dien dijk, haven en sluizen een diepstroomend kanaal daar te stellen, ten einde daardoor ten behoeve van een der gewesten, waaruit de Staatscommissie was zamengesteld, eenen waarborg te erlangen voor goede uitstrooming en onbelemmerde scheepvaart tot op de diepte der zee, dan wel *indijking of droogmaking der Lauwerzee-slikken zelve?* Of het opschrift, *Indijking en droogmaking der Lauwerzee,* niet meer was een weidsche titel, dan aanwijzing van het eigenlijke oogmerk? Het eerste toch kon niet anders verkregen worden, dan door den voorgestelden dijk, haven en sluiswerken enz., terwijl het laatste had kunnen worden verkregen, en alsnog te verkrijgen is, door particuliere inpoldering, door eenen dijk te leggen langs en op de in te polderen gronden zelven, zooals daar ter plaatse met den Polder van Nieuw-Kruisland eenmaal het geval is geweest, en de Engwierumer-, Ternaarder- en Holwerder Polders en zoovele anderen zijn ontstaan, en waaraan zelfs het Placaat van 9 Mei 1774, ingevolge art. 1, ook op het bedijken van landen, die aan zee voor ebbe en vloed bloot leggen, alle kracht, ook van dwang tegen mede-eigenaren, heeft bijgezet. — Intusschen, indien het belang van het een met het ander had kunnen gepaard gaan, indien niet het Waterstaatsbelang van een der gewesten had behoeven te worden opgeofferd aan de voordeelen, welke het andere gewest zich uitsluitend van de onderneming voorstelde, men had tot de uitvoering kunnen, ja als goede buren moeten medewerken, welke titel ook het rapport der Staatscommissie mogt dragen, welk oogmerk men individueel daarbij mogt hebben; het meerdere voordeel zoude zich in eene geldkwestie hebben kunnen oplossen; doch juist dit bezwaar van inwendig waterstaatsbelang heeft mij teruggehouden, met de meerderheid in te stemmen. Ik heb tot de minderheid behoord, die het werk, zooals het in het rapport was voorgesteld, en zelfs zoodanig als het in het rapport onzer Commissie geheel *onbepaald* gezegd wordt gewijzigd te zijn, niet ter uitvoering, aan wien dan ook, heeft durven aanbevelen, veelmin daarvoor een aanbod doen uit de Provinciale fondsen.

De redenen dezer afkeurende stem zijn gelegen:

1°. In het waterstaatsbelang van Friesland zelf.

2°. In de onzekerheid, welke gronden aan de eenmaal te geven concessie zullen worden afgestaan, en

3°. In het oordeel, opzigtens deze indijking door belanghebbende Eigenaren daarover uitgebragt, en gebrek aan medewerking hunnentwege.

1°. Op pag. 3 van het verslag der Staatscommissie lezen wij: „Wij gelooven, „dat het wenschelijk is, door onze werken in den inwendigen waterstand der be- „trokkene Provincien, zoo min mogelijk, verandering te brengen".

Wij vonden dit beginsel herhaald op pag. 5.

„Om geenerlei verandering te brengen in den Binnenlandschen Waterstaat van Friesland".

Hoedanig nu is men aan dit beginsel getrouw gebleven? — Met eenen stouten greep wil men de uitwatering van de *Munnekezijl* doen vervallen en doen vervangen door een geheel nieuw afvoerkanaal, langs hetwelk het, nu door de Munnekezijl afstroomend, water eene aanmerkelijke meerdere lengte tot aan de nieuw te bouwen sluis aan de Band zal hebben af te leggen, en zal vervallen in tegenstrijdige stroomen, voor de afvloeijing altijd ongunstig, en wijders in al de zwarigheden, door den Hoofd-Ingenieur *Bolten* in zijn rapport zoo juist uiteengezet (zie pag. 52 en volgende). Die ambtenaar komt tot de volgende belangrijke conclusie: (zie pag. 55) „De slotsom van dit een en ander zal dus naar mijn oordeel zijn, „dat de afwatering van den algemeenen boezem door het verlies van de Munne- „kezijlen voor deszelfs afstrooming zal verliezen". Ook de Heer mr. *Buma* heeft, zoo wegens provinciaal waterstaatsbelang, als privaat regtelijk, tegen alle belemmering in de uitwatering der Munnekezijl krachtig gestreden en daartegen zijn protest ingediend, (zie Bijlage F, pag. 114), welk stuk verkeerdelijk door den Redacteur van het rapport der gemengde commissie is betiteld: *Memorie tegen de bedijking der Lauwerzee*, hetwelk eenvoudig had moeten zijn: *Antwoord van mr. W. W. Buma op de aan Z.W.E.Gestr. gerigte circulaire in de Commissie.* — Daaruit komt vooral in aanmerking het daarin voorkomende op pag. 104 en volgende. Ten einde evenwel alle uitvoerigheid te vermijden, vermeen ik U Mijne Heeren tot de aangehaalde stukken zelven, als thans alle in uw bezit, te kunnen verwijzen. — Bovenal moeten hiermede in verband gebragt worden de peilwaarnemingen, gedurende verscheidene jaren te *Stroobos* en aan het *Gerben Alles Vallaat* bewerkstelligd, allen in het archief van de Hoofd-Ingenieurs voorhanden. — Deze leveren in daadzaken het bewijs op, dat de rigting van den stroom veel sterker is geweest naar den *Munnike-dam* dan naar de *Nieuwezijlen.* — Ten bewijze heb ik over 1853 daaruit een extract doen nemen, hetwelk ik gaarne ter inzage aanbied, en waaruit volgt, dat de afstrooming naar de *Munnekezijlen* veel sterker is geweest dan naar de Nieuwezijlen. De peilstaat wijst toch aan, naar de *Munneke-* 136 dagen, tegen naar de Nieuwezijlen slechts 17 dagen. Tegen deze nu beweze rigting van den stroom wil men evenwel deze sluis doen vervallen; dit toch blijkt niet alleen uit het Rapport der Staats-Commissie, maar ook uit het later uitgekomen geschrift van mr. *A. J. van Roijen*, gedrukt te Groningen bij *M. Smit*, 1853, waarin wij op pag. 3 lezen: „Nevens of bij de Sluisgebouwen zal een nieuwe „Sluis nabij de Band worden gebouwd, ter waterloozing voor de beide Friesche „Sluizen, de *Munneke-* en *Dockumer-Nieuwezijlen.* Tot dusverre (leest men daar „verder) loozen die beide Sluizen hun water op de *Lauwerzee*, doch na de bedijking zal dit OPHOUDEN". Na dit te hebben vooruitgesteld, geve ik het aan Uwe eigene beoordeeling over, of, bij zoodanige aanmerkelijke verandering in de afstroomingsmiddelen van Friesland, gezegd kan worden, getrouw te zijn gebleven, zoo ver dit gewest ten minste betreft, aan hetgeen de Staats-Rapporteurs zelven op pag. 4 hebben aangegeven. „Wij zijn, zoo als uit eene vroegere aanmerking reeds blijken „kan, van het denkbeeld uitgegaan, dat de MINSTE verandering in den inwendigen „waterstaat der betrokkene Provincien de meeste hoop op uitvoering geven zal, dewijl vele bedenkingen er door afgesneden zullen worden".

De Rapporteurs hebben zelven het tegendeel gevoeld en voorzeker dientengevolge getracht, de zaak te verzachten door hetgeen voorkomt op pag. 6 van het Staatsverslag. „Wij meenen nog te moeten opmerken, dat bij ons ook geen bezwaar zou be- „staan, om ook de loozing der Munnekezijl op den afgesloten *Lauwerzee*-boezem, onder „de noodige voorzieningen en voegzame verdeeling te behouden, en om mitsdien den „Frieschen boezem wederom van het water uit dit Zijlvest te ontlasten; *wanneer* „*de vroeger opgehevene afsluitingen tusschen het Zijlvest van de Munnekezijlen en den* „*Frieschen boezem wederom werden hersteld*". — Volgens het gevoelen van den Hoofd-Ingenieur (zie pag. 51), zoude zelfs dan nog dit Zijlvest van zijne uitstroomingswaarde verliezen, daar die Sluis haar water niet meer uit het Bergumermeer zoude kunnen trekken, en op gelijke wijze van de Dockumer-Stroobosser-Trekvaart zoude afgesloten zijn, waarmede geheel instemt mr. *Buma* in de Bijlage F (zie pag. 105). Dit wordt ook bevestigd door de eigene redenering van het Staatslid mr. *van Roijen*, in de meergenoemde Brochure, als reden der sluiting der Munnekezijl opgevende, „uithoofde de oppervlakte der te bedijken Lauwerzee tot waterberging gering is", welk beweren geheel kan worden aangenomen, wanneer men daarbij in aanmerking neemt de zeer hoog afkomende massa Groninger en Drentsch water.

Niettegenstaande dit alles vermeende de meerderheid der leden uit Friesland, dat die beschouwing der Staatscommissie omtrent dit zijlvest niet te vergeefs in het verslag was geschreven, en hoopte zij dus, door opheldering van de leden der Staatscommissie, ook leden der gemengde commissie, de groote zwarigheid, geheele wegneming van de *Munnikezijlen*, eenigzins te zien opgelost. Het bleek evenwel, dat men die opheldering niet kon leveren; dat dus het omtrent dit punt in het rapport aangevoerde meer voorkwam als bloot gezegde, dan wel als in verband of met het oog op eenig bepaald plan van wijziging in de uitvoering, tot wegneming van dit gewigtig bezwaar. — Evenmin konde men opgeven, hoedanig de juiste afsluiting van het zoogenaamde Zijlvest was geweest, en welke herstellingen van vroeger opgehevene afsluitingen men dus zelf had bedoeld. De leden uit Friesland verlangden evenwel daaromtrent een nader onderzoek, ten einde hunnentwege ten minste alles aan te wenden, wat ook tot vereeniging der belangen van beide gewesten konde leiden en deze groote moeijelijkheid zoude kunnen opheffen. Zij wenschten opgehelderd te zien, op hoedanige wijze eene geheele afsluiting van het Friesche en Groninger water konde worden verkregen, ten einde daardoor tevens een geschilpunt te doen beslechten, gedurende vele jaren tusschen de beide gewesten hebbende bestaan, en hetwelk meermalen een onderwerp Uwer beraadslaging reeds heeft uitgemaakt. — Dit gaf dan ook aanleiding tot de vraag aan den Heer Ingenieur *van Diggelen*, die der Commissie door het ministerie van Binnenlandsche Zaken tot toelichting van het Staatsverslag was toegevoegd, voorkomende in de Bijlage sub. B pag. 72, „Of de Commissie van meening is, zoo- „danige afscheiding tusschen het Friesche en Groninger water daar te stellen, „dat geen Friesch water anders door de Munnikezijl zal uitstroomen, dan van „dat klein gedeelte onmiddellijk bij die zijl gelegen land."

Na gehouden briefwisseling met den Min. van Binnenl. Zaken opzigtens de vergoeding van kosten, door dit van den Heer *van Diggelen* gevraagd onderzoek te veroorzaken, welke evenwel het gewensche resultaat niet opleverde, werd eene bijeenkomst gehouden bij de Wed. *Beugelaar* te Leeuwarden, met genoemden Heer *van Diggelen*, de Heeren Leden *Kingma*, Jhr. Mr. *van Eijsinga* en mijn persoon, waarbij de Heer *van Diggelen* pertinent te kennen gaf, dat hij niet kon treden in eenig onderzoek van herstel van de opgehevene afsluitingen tusschen het Zijlvest van de Munnikezijlen en den Frieschen boezem en daarmede in verband staande afscheiding tusschen het Friesch en Groninger water, om dit uitsluitend door genoemden zijl te doen uitstroomen; dat dit niet lag opgesloten in het voorstel en verslag der Staatscommissie, ja geheel daarbuiten was gelegen, en dus mede niet tot zijnen werkkring behoorde, daar hij alleen was toegevoegd, om het verslag der Staatscommissie, waarvan hij zelf lid was geweest, toe te lichten en uitsluitend de daarin opgenomene punten ter goede voorbereiding te behandelen. Hij voegde uitdrukkelijk daarbij, dat het op pag. 6 van het verslag der Staatscommissie voorkomende, het herstel van 't Munnikezijlvest, meer moest beoordeeld worden als eene bloote op zich zelve staande beschouwingen geenzins *als een integrerend gedeelte moest worden opgenomen,* zoo als ook duidelijk uit het, onder *rubriek: afwatering voor de Prov. Friesland*, voorkomende kan worden afgeleid vermits daarbij *zonder eenige reserve* de vervalling wordt gewild van de Munnike- en Nieuwe Zijlen. Dit gevoelen wordt ook geheel bevestigd door het reeds door mij aangevoerde uit het geschrift van het lid Mr. *van Roijen* (men leze pag. 8, 9 en 10), waar de tegenwoordige waterstaats-toestands in Friesland onder letter B wordt beoordeeld, als in zoodanigen ongelukkigen toestand te verkeeren, dat die alleen zijne redding heeft te hopen van de uitvoering van het voorstel der Staatscommissie, en waarbij zelfs geen woord wordt gerept van het door de eigen Staatscommissie, op pag. 6 van het Staatsverslag, opzigtens het herstel van het Munnikezijlvest in het midden gebragte. — Met deze *en* door den Heer *van Diggelen* mondeling *en* door den Heer *van Roijen* uitgedrukte bedoeling in het Staatsverslag is te vergelijken het door genoemden Ingenieur op deze 4de vraag beantwoorde, speciaal in fine (zie Bijlage E sub. 4°. pag. 82 en 83), waar gelezen wordt: „Nadat de afwatering van „Dongeradeel in het verslag der Commissie behandeld is, wordt aldaar nog opge- „merkt:

„Dat bij ons geen bezwaar zou bestaan, om ook de lozing der Munnikezijl op „den afgesloten Lauwerzee-Boezem, onder de noodige voorzieningen en voegzame „verdeeling der te bouwen sluisruimte te behouden, en om mitsdien den Frieschen „boezem wederom van het water uit dit Zijlvest te ontlasten, wanneer de vroeger „opgehevene afsluitingen tusschen het Zijlvest van de Munnikezijlen en den Frie- „schen Boezem wederom werden hersteld".

„De Commissie heeft vermeend, deze opmerking niet te mogen terughouden, „doch zich niet geroepen geacht, om over de wijze dezer afscheiding noch over hare „verdere gevolgen te oordeelen, en zulks, aangezien dat een en ander kon afhan- „kelijk zijn van schikkingen of begrippen betrekkelijk den Binnenlandschen water- „staat, die niet behoorden tot den kring harer bezigheden."

Met dit gevoelen was het nu overeen te brengen dat men voor de kosten dier herstellingen niets op de begrooting van het verslag der Staatscommissie had uitgetrokken, en men dus deze geheel voor rekening van de Provincie wilde laten, niettegenstaande die zelve waren voorgesteld, uitsluitend en alleen als gevolg van het uit te voeren plan; ook had dit reeds de aandacht getrokken van den Hoofd Ingenieur (zie pag. 51).

Na dit bekomen antwoord was het dus duidelijk:

1°. Dat het onderzoek dezer opmerking, ofschoon door de Commissie zelve in 't verslag opgenomen en voorgesteld, nu werd beschouwd als niet te hebben behoord tot den kring harer werkzaamhen, en

2°. Zelfs zoo ver, dat, indien de Provincie Friesland aan deze opmerking eenige waarde wilde hechten, de uitvoering aan het gewest op eigen kosten werd overgelaten. Het stond daardoor dus vast, dat, bij de eindstemming over het Staatsverslag, deze moest plaats hebben zonder eenige aandacht te kunnen slaan op de opmerking op pag. 6, en dus onder de strenge en eenige voorwaarde het *stichten eener nieuwe Sluis aan den Band*, ter vervanging van de *Munnike-* en *Nieuwe Zijlen*, zonder dat op dat punt wijziging konde worden aangebragt, of liever dat het onderzoek op deze aan te brengen wijziging was ontzegd, ja zelfs zoo, dat het buiten den kring der werkzaamheden van de Staatscommissie was gebleven en moest blijven. — Het was juist ter dier oorzake M.H., dat bij het begin der discussien over het Staatsrapport zelven, door mij als voorzitter der gemengde Commissie (zie pag. 15) het voorstel is gedaan, om alsnu het rapport der Staatscommissie te beoordeelen, zoo als het daar was liggende en gegeven, daar alle wijziging, ja zelfs het onderzoek daarvan op dit belangrijk punt, voor Frieslands waterstand niet alleen niet was geleverd, maar ontzegd. Min gelukkig moge mijne bedoeling aldaar geredigeerd zijn, dit was de eenige ware, die ik mij voorstelde. — De meerderheid heeft deze vraag wel ontkennend beantwoord, doch de uitkomst is geweest, dat door niemand *bepaalde* wijziging op dit belangrijk punt is kunnen voorgedragen worden, dat men zich heeft bepaald tot losse aanmerkingen, ja zelfs zoo, dat men heeft moeten toestemmen, dat het in de gegeven omstandigheden zoude zijn „een geheel nieuw plan, op een plan te formeren" (zie pag. 15). Ter dier oorzake heb ik dus het geheele plan afgestemd, uit te voeren door wie dan ook, omdat ik mij overtuigd hield, dat het daarstellen van een *nieuwe Sluis aan den Band* ter wegneder Munnike- en Nieuwe Zijlen, vooral de eerste, was eene *Conditio sine qua non*, en ik dit, mede naar het advijs en de consideratien van den Hoofd-Ingenieur, moest beschouwen, als de afwatering van den algemeenen Boezem van ons gewest te benadeelen, en dus in strijd te zijn met ons gewestelijk waterstaatsbelang.

Reeds in 1471 gevoelde men behoefte aan deze uitwatering. Zij werd daargesteld ten gevolge eener uitspraak op den 1 Augustus van dat jaar door Zoenslieden en voor Burgemeesteren en Raad door partijen bevestigd, tusschen den Abt van Gerkesklooster en de Ingezetenen van Rugerwaard, *wegens het leggen van eene zijl, zijnde de Munnekezijl.* Na ongeveer vier eeuwen het onbetwistbare nut daarvan te hebben ondervonden, werd in 1833, ter meerdere uitstrooming, het kanaal gegraven bij 't Gerben Alles Vallaat, terwijl in 1844, nadat in 't vorige jaar het Kolonelsdiep was uitgeslat, het Schuilenburger Vallaat werd opgeruimd,

om in het bezwaar, opstuiving van water in de Bergumermeer, met beter gevolg te kunnen voorzien, de afstrooming van hetzelve te bevorderen en te vergrooten, en dus tot afstrooming voor de geheele provincie te kunnen dienen. De jaarlijksche peilwaarnemingen hebben het nut, hetwelk de provincie zich door de opruiming van dat Vallaat had voorgesteld, volkomen bevestigd, — en zoude nu uwe Commissie niet te beschuldigen zijn, wanneer zij U M. H. *tegen* het Advies van den Hoofd-Ingenieur, *tegen* het beproefd nut van zoovele eeuwen aanraadde, deze uitwatering te doen wegnemen, zonder in dat gedeelte van het gewest een zeker aequivalent van uitstrooming daartegen te stellen? Al meer en meer toch doet zich de behoefte gevoelen, om, in stede van die uitwatering te doen vervallen, de capaciteit harer sluizen te verbeteren. Bij Zuid-Weste winden, die in ons gewest voorzeker niet de minste zijn, ondervindt men gedurig, dat er behoefte bestaat tot meerdere uitstrooming. In welk eene onverantwoordelijke daad zoude men dus vervallen, door eene sluis weg te nemen daar, waar de bestaande afstrooming nog verbetering of vermeerdering vordert, en waar, bij wegneming van het bestaande, een overlast van water aan de aldaar gelegen landen zoude te weeg gebragt worden, waartegen bij het heerschen van gezegde winden niet was voorzien en waartegen dan ook door de eigenaren niet ten onregte is geprotesteerd, en waaromtrent de Hoofd-Ingenieur, wat de provinciale afstrooming betreft, bepaald zijn gevoelen te kennen geeft, (aangenomen zelfs anders al de voordeelen, die uit het voorgenomen plan der Staatscommissie zouden voorvloeijen) door de woorden: „Doch die winst, hoewel voor „het Dockumerdiep voordeelig, zal van weinig of geen gunstigen invloed op de aftap-„ping van het Bergumermeer kunnen zijn, dat deszelfs uitwatering door de Mun-„nikezijlen zal verliezen" (pag 54).

En hiermede vermeen ik de voorname redenen van tot de minderheid te hebben behoord, zoo ver dat belangrijk punt betreft, genoegzaam te hebben gewettigd. Ik zoude mij nog verder kunnen beroepen op het groot verschil der Staatscommissie (pag. 6) en het gevoelen van den Heer *van Roijen* (pag. 3) in zijn Brochure met het gevoelen van den Hoofd-Ingenieur over den Ebstand van den Band en de Nieuwezijlen (zie pag 53): „Ten anderen loopt aan de Nieuwezijlen de eb in ge-„wone omstandigheden tot 2,80, 2,90 à 3 ellen beneden volzee, of 1,10 à 1,20 „en 1,30 ellen beneden het zomerpeil der Provincie. Aan de Nieuwe Sluis daalt „de el, zie Bijlage no. 4*a*, tot 2,59 ellen beneden volzee of 0,94 ellen beneden het „zomerpeil der Provincie, dus de gemiddelde ebben aan de nieuwe uitwaterings-„sluis niet zoo laag dalen, als aan de Nieuwezijlen, hetgeen alzoo niet overeen-„komt met de bewering, te vinden op pag. 6 van het verslag, alwaar aan het „slot der tweede zinsnede wordt gelezen, dat de afwatering zal bevorderd worden „door het lager peil, waarop voortaan de loozing in de onmiddelijke nabijheid van „het Friesche gat zal kunnen geschieden".

Dit is mij evenwel gebleken, zoodanig groot waterstaatsgeschil te zijn onder geleerden, dat ik mij daarin niet zal verdiepen. Intusschen is hetgeen door den Hoofd-Ingenieur aangegeven wordt als *daadzaak* bij de beoordeeling zeker niet als verwerpelijk te beschouwen.

2°. Mijn tweede reden was gelegen in de onzekerheid, welke gronden als eigen zouden kunnen worden verkregen door de ondernemers van het werk.

Is het hoofdoogmerk insluiting door eenen dijk, aanlegging op de diepte van haven en sluiswerken, ten behoeve van één der gewesten, en zullen door die werken reeds alleen de afstrooming, handel en scheepvaart van dat gewest bevorderd worden, geheel onafhankelijk van alle land-aanwinst, dan is het werk het daartoe te besteden kapitaal *voor dat gewest* zeker waardig; dan wordt de opoffering daarvan, hoe groot ook, opgewogen door de *voor dat gewest* te verkrijgen voordeelen, doch dan blijft aanwinnen van land eene *bijzaak*. Zoo ligt echter de voordragt niet, — het groote oogmerk is (de titel wijst het aan) *droogmaking*. De kosten van alles moeten in de eerste plaats drukken op de aan de zee ontwoekerde gronden en slibben; doch, zal dit zeker staan, dan moet men het regt hebben, de beschikking over deze gronden aan de onderneming, door wie dan ook uit te voeren, te verzekeren, en dan zal die beschikking buiten verschil moeten zijn. — Dit is evenwel het geval niet. De vragen toch: hoe ver strekt zich de aanwas uit? waar is het punt, dat de Staat ingevolge de wet zich het eigendom kan aanmatigen? zijn in de beantwoording altijd aan moeijelijkheden onderworpen, vooral ten dezen. De quaestie toch is bij de Lauwerzee-slibben niet meer zuiver; zij is gepraejudiciëerd door procedures, reeds tusschen den Staat en de eigenaren gevoerd, en waaromtrent een arrest bij het Hof van Friesland is gevallen, waaruit is voortgevloeid, dat door bijzondere eigenaren reeds werken op die slibben, (ofschoon vóór 1811 niet bezeten en niet bij kadastrale nummers van het arrest opgenomen en misschien zelfs later aangeslibt) tot aan de diepte zelve zijn aangewend, en dientengevolge ook buiten en boven de bij dat arrest reeds aangewezene perceelen ook deze nieuw bewerkte ten hunne namen op het kadaster zijn aangebragt. Dat dit laatste nu wel geen regt van eigendom bewijst, weten wij allen, doch dat dit geschied is ter zake de bekende bewerking *Ex officio* geeft toch aan de zaak in quaestie een eigenaardig bezwaar en inwikkeling. — Dit punt zal dus altijd moeten worden beslist, vóór dat men aan het Rijk zelf onbepaald, zoo als door de meerderheid is geschied, de voortzetting van het plan zal durven aanraden (pag. 29). En eindelijk M. H. niet alleen dit staat de geheele financiële berekening tegen, maar dit geldt nog meer opzigtens de bijdragen, door de eigenaren in het staatsverslag op het oog gehad van de hun bereids behoorende gronden; het grootste gedeelte der baten en vinding van kosten, waarop alleen het voorstel rust en waaruit de uitvoering, behoudens subsidien, grootendeels ingevolge het verslag moet worden gevonden, valt door het een en ander geheel in duigen, ofschoon die berekening bovendien het groote gebrek heeft van alle gemis van renten van kapitalen aan te wenden, vóór dat de gronden, door den Staat af te staan, zullen zijn droog gemaakt, en de particulieren hunne bijdragen zouden willen voldoen. — Men vrage hier niet, is het verstandig voor de eigenaren zoodanig te besluiten, als ingevolge Bijlage G heeft plaats gehad. De daadzaak ligt daar voor ons, men heeft geweigerd en geprotesteerd, dwang is hier niet in toepassing. — Was men de gronden benoodigd voor het leggen van den dijk of aanleggen van dijkwerken enz., de wet op de onteigening lag gereed, om zich de vereischte gronden te kunnen verschaffen; maar mij is tot nog toe geene wet bekend, die een' eigenaar kan noodzaken te contribueren tot het leggen van eenen dijk, aanleggen van haven, sluis en verdere dijkwerken, als hier worden bedoeld, om geheel nieuw te worden daargesteld. — Men zal toch het Placaat van 1774 niet van toepassing willen maken op deze onderneming, als alleen strekkende ten behoeve van ⅔ der eigenaren, die, in eenen bepaalden omtrek, *zich zelven* eenen polder willen verschaffen.

Ziedaar M. H. Ul. zoo kort mij mogelijk, naar het gewigt der zaak, de redenen medegedeeld, waarom ik niet heb kunnen instemmen:

1°. met het Staatsverslag, waarvan het onderzoek aan uwe Commissie was opgedragen; en 2°. met de voorstellen door de gemengde Commissie aan U gedaan. De zaak is, mijns oordeels, nog niet rijp, om de uitvoering daarvan zelfs aan het Rijk te durven aanbevelen, veelmin om, namens het gewest Friesland, het aanbod te doen, om tot eventuëel te kort op de kosten, voor de uitvoering noodig, vooralsnog eenige bijdrage te verleenen.

Ik erken, de meerderheid spreekt van wijzigingen in het Staatsverslag; ik heb ze evenwel niet kunnen opsporen; het zijn los daarheen gestrooide aanmerkingen, redeneringen, zonder eenige bepaaldheid, en die dus geenszins kunnen gezegd worden met juistheid bepaalde wijzigingen in het plan aan te duiden.

Ik meen Uwe aandacht M. H. reeds te lang te hebben bezig gehouden; ik zal Ul. dus niet verder bepalen bij de in het Staatsverslag in het breede uitgemetene voordeelen voor Friesland, nog meer uitgebreid in het nadere schrijven van den Heer *van Roijen*, op het voorgeven, alsof het niet erkennen daarvan een hardnekkig streven tegen eigene belangen zoude zijn. Daarin ligt meer de schijn, de zaak aan ons Gewest te willen opdringen, dan het kenmerk van juiste en van onpartijdige beoordeeling en waardering van Frieslands waterstaats-belang, — in strijd met de groote verbeteringen, daaraan door de Staten reeds aangebragt, en van de goede gevolgen, door de ondervinding daarvan reeds bevestigd (zie pag. 19 van het rapport).

Ik zoude U kunnen wijzen op de weinige opofferingen, die de eigene waterschappen van Groningen daartoe ingevolge het verslag zullen bijdragen, op de weinige daarvoor afdoende redenen, ingebragt tegen de opmerking, in onze commissie deswege gedaan, (pag. 33—36) en bovenal op de onzekere bijdrage van *f* 350 per bunder uit de Groninger kwelderlanden, die toch geenszins op eenig contract of eenige zekere grond of toezegging berust, maar slechts op blootе veronderstelling (zie pag. 26 van het rapport).

Door een en ander vermeen ik genoeg mijne afkeurende stem te hebben toegelicht, en mij daardoor ten uwen opzigte te hebben gevrijwaard van de beschuldiging van een onbepaalde tegenstrever te zijn van nuttige werken, en van de daarin gelegen vooruitgang en bevordering van handel en nijverheid. Bevordering van belangrijke verbeteringen in onze inwendige waterwegen komen mij wenschelijk voor, om eenen steeds vooruitgaanden tred te houden naar de behoefte des tijds; ik acht het dus raadzaam eerder daartoe onze financiëele krachten in te spannen en te behouden, dan ze te verzwakken met bijdragen tot plannen, zoodanig onzeker en weinig bepaald en tevens zoo kostbaar, als bij het verslag der Staatscommissie zijn voorgedragen en bij het Rapport der gemengde Commissie niet hebben kunnen worden verbeterd, of pertinent zijn gewijzigd.

Deze onbepaaldheid zelve verbiedt mij, de uitvoering aan het Rijk aan te bevelen. Het zal toch nimmer met de strikte eerlijkheid overeen te brengen zijn, om een ander ligchaam aan te bevelen, wat men zelf oordeelt nog voor geene uitvoering vatbaar te zijn.

SNEEK, den 29 Mei 1854.

Heden had alhier onder begunstiging van heerlijk mooi weder, de reeds vroeger aangekondigde Tentoonstelling der Elfde Afdeeling van de Maatschappij van Landbouw en Veeteelt in Friesland voor de eerste maal plaats.

Het vee bevond zich op de met vlaggen en draperiën versierde Koemarkt, terwijl de landbouwvoortbrengselen waren tentoongesteld in de concertzaal op Leeuwenburg.

Nadat de voorzitter P. C. Walma, te Oppenhuizen, met eene toepasselijke aanspraak de vergadering in de Wijnberg had geopend, begaf het Bestuur zich naar buiten en werd een aanvang met de keuring der verschillende tentoongestelde voorwerpen gemaakt en zijn de navolgende prijzen uitgedeeld, als:

Voor *enkele Chaispaarden 4 jaar oud en daarboven voor de Chais gespannen:* aan Klaas A. van Kleffens, te Murmerwoude, een rood schimmel merrie 6 jaar, 1ste prijs; en aan Joh. IJ. IJkema, te Westhem, een zwarte ruin 5 jaar, 2de prijs, terwijl de daar aan twee volgende, die van S. ten Cate Bz., te Sneek, eene 6 jarige bruine merrie, en J. ter Wisscha van Scheltinga, te Oosterwierum, eene 4jarige bruine merrie, geen minderen roem verdienen.

Voor *drie jarige Paarden aan de hand vertoond:* aan Sjoerd Bloemhof, te Britswerd, eene zwarte merrie, 1ste prijs; terwijl de 2de prijs is ingehouden.

Voor de *Paarden niet ouder dan twee jaar:* aan Pieter Walma, te Oppenhuizen, eene bruine tweejarige merrie, 1ste prijs, en aan Thomas S. Klaversma, te Gauw, eene bruine enter merrie, 2de prijs.

Voor de *Weidkoeijen onverschillig van welken ouderdom:* aan IJde W. Pekema, te Britswerd, eene zwartbonte Koe, 3 jaar, 1ste prijs; en aan J. J. de Groot, te Sneek, eene zwartbonte Koe, 4 jaar, 2de prijs.

Voor de *kalve Koeijen onverschillig van welken ouderdom:* aan Haije O. Breeuwsma, te Sneek, eene zwartbonte Koe, 3 jaar, 2de prijs; zijnde in deze klasse geen 1ste prijs uitgegeven.

Voor de *melke Koeijen ouder dan Twenterrieren:* aan Willem T. Bootsma, te Scharnegoutum, eene blaauwbonte Koe, 4 jaar, 1ste prijs; en aan G. Mansingh, te Heeg, eene zwartbonte Koe, 4 jaar, 2de prijs.

Voor de *melke Twenterrieren:* aan H. L. Nauta, te Hommerts, een zwartbonte Twenterrier, 1ste prijs; en aan Pieter J. van der Wier, te Goënga, een zwart bonte twenterrier, 2de prijs.

Voor de *melke Enterrieren:* aan Sijbren S. Douma, te Lijons, een zwart bonte Enterrier, 1ste prijs, en aan Jan Wijtzes Bekker, te Mantgum, een zwart bonte Enterrier, 2de prijs.

Voor de *Enter-stieren:* aan Dirk J. de Groot, te Schillaard, een zwart bonte Enter-stier, 1ste prijs, en aan Sijtze H. Boschma, te IJsbrechtum, een zwart bonte Enter-stier, 2de prijs.

Voor de *overjaars Rammen, gekruist ras:* aan Harmen F. Engwierda, te Oosterwierum, een Ram 1ste prijs, en aan Pieter Walma, te Oppenhuizen, een Ram, 2de prijs.

Voor de *overjaars-Rammen, gekruist ras:* aan Jouke H. Gietema, te Folsgare, een Ram, 1ste Prijs, en aan Harmen F. Engwerda, te Oosterwierum, een Ram, 2de prijs.

Voor de *Schapen met lammeren:* aan P. J. van der Wier, te Goënga, vier schapen met lammeren, 1ste prijs, en aan W. M. de Boer, te Sneek, een Schaap met 2 lammeren, een jaar oud, 2de prijs.

Voor de *Weidschapen:* aan Sikke J. Bakker, te Deerzum, vier weidschapen, 1ste prijs, en aan Folkert J. Postma, te Oosterwierum, vier weidschapen, 2de prijs.

Voor de *vier stuks Biggen:* aan Sjoerd Bloemhof, te Britswerd, vier stuks gekruist engelsch ras geb. 10 Februarij, 1ste prijs, en aan Johs. IJ. IJkema, te Westhem, vier stuks friesch ras geb. 2 Febr., 2de prijs.

Voor de *Hoenders:* aan Tjerk H. Wiersma, te IJsbrechtum, 1ste prijs, en aan H. Jongbloed, te Sneek, 2de prijs; beiden voor vier Hennen en een Haan.

Voor de *Boter:* aan T. Terwischa van Scheltinga, te Scharnegoutum, ½ ton Grasboter, 1ste prijs, en aan P. Walma, te Oppenhuizen, voor ¼ ton Grasboter, 2de prijs.

Voor de *Nagelkaas:* aan Jan Terwischa van Scheltinga, te Oosterwierum, een schip pond, 1ste prijs, en aan T. Terwischa van Scheltinga, te Scharnegoutum, 2de prijs.

Voor de *geele Kaas:* aan Ruurd J. Veldhuis, te Uitwellingerga, een schip pond, 1ste prijs, en aan IJsbrand K. Zandstra, te Sneek, een schip pond, 2de prijs.

Voorts zijn door het Bestuur der Afdeeling gratificatien verleend aan de navolgende personen, die door toegezonden Voorwerpen de gehouden Tentoonstelling hadden opgeluisterd, volgens catalogus aangewezen, aan:

H. F. Engwerda, te Oosterwierum, voor een Hokling, geb. den 25 December 1852.
Douwe R. Graafsma, te Tirns, voor een Schaap met drie Lammeren.
Pier Kramer, te Wolsum, voor een blaauw schimmel tweejarig Merriepaard.
Pieter R. van der Zijl, te Offingawier, voor vier Zuipkalveren.
Sijtze Kamstra, te Oosterlittens, voor een voole Zeug, Engelsch ras, geb. in October 1853.
Ids J. Boersma, te Gaastmeer, voor eene bruine Merrie met bruin merrie Veulen.
J. J. de Groot, te Sneek, voor een vlugt van een Spaansche Os, wijd 1 el 7p.
A. J. de Jong, te Woudsend, twee verbeterde Tjenpols-schijven.
A. de Jong, te Sneek, voor 4 Hennen en 1 Haan.

Verder zijn tot opluistering nog vele schoone Voorwerpen ten toon gesteld.

Nadat de keuring in voege boven omschreven had plaats gehad, heeft de hengstehouder J. A. Vellinga, te Witmarsum, zijne twee kolossale Hengsten, waarvan de een zwart, de ander bruin, op de Marktstraat vertoond en daarna laatstgenoemde voor de Chais gespannen.

Bewonderenswaard was het te zien hoe deze met regt geroemde fraaije dieren gehoorzaamden aan het bevel van hunnen meester en hoe weelderig ook, toch geene aanleiding tot ongelukken hebben gegeven.

Eene van heinde en verre toegestroomde menigte deed dit feest allen luister bijzetten, en indien wij ons niet bedriegen, dan is niemand in zijne verwachting teleur gesteld, terwijl menigeen den wensch uitte, dat het Bestuur dezer Afdeeling door deze eerste proef mogt worden aangespoord en bemoedigd, om bij het Hoofdbestuur er op aan te dringen om een volgend jaar de Provinciale Tentoonstelling te Sneek te houden. †

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEEUWARDEN, zijn voornemens, op Zaturdag den 10 Junij 1854, des voormiddags te twaalf ure, publiek aan te besteden:

Het MAKEN van eenen **STEENEN WAL** langs de Dokkumer Ee, ter lengte van pl. m. 76,50 el, benevens twee **GEBOUWEN**, lang ieder 29 el, breed 5,40 el, allen achter den Kavalerie-stal.

Bestekken en inlichtingen te bekomen bij den Architect der Gemeente, van af den 1 Junij e. k., dagelijks van 's morgens 9 tot 's avonds 6 uur.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WESTSTELLINGWERF, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat het vergelijkend **examen** ter vervulling der vacante Schoolonderwijzers-betrekking te Scherpenzeel, zal worden gehouden in het Gemeentehuis te Wolvega, op Donderdag den 29 Junij e. k., 's morgens 9 uur.

Sollicitanten, welke minstens den 3den Onderwijzersrang behooren te bezitten, zullen om tot het examen te worden toegelaten, de vereischte bewijsstukken moeten inzenden vóór den 20 Junij e. k.

De voordeelen aan deze betrekking verbonden zijn: jaarlijks *f* 100 uit de gemeentekas, *f* 100 als koster en voorzanger uit de Kerkvoogdijfondsen, de Schoolgelden van gemiddeld 60 Kinderen en vrije Woning.

Wolvega, den 20 Mei 1854.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. SICKENGA, *L. B.*
METZLAR, *Secretaris.*

Onderwijzers van den tweeden rang die genegen mogten zijn te dingen naar de betrekking van **ONDERMEESTER** op eene der openbare Scholen te Harlingen waaraan eene jaarwedde van drie honderd gulden is verbonden, worden verzocht zich met *franco* overlegging van hunne acte van rang, getuigschriften van practicaal onderwijs en goed zedelijk gedrag aan te melden ter Secretarie der stad Harlingen, vóór of op den 10 Junij 1854.

Harlingen, den 29 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders der stad Harlingen,
P. ADAMA ZIJLSTRA.
De Secretaris,
VAN VELSEN WIERSMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE HINDELOOPEN, zullen op Zaturdag den 10 Junij e. k., des morgens 11 ure, ten Gemeentehuize, publiek aanbesteden: Het MAKEN van een paar nieuwe *EBDEUREN*, het VERWISSELEN en TEEREN der *VLOEDDEUREN* en 36 v. ellen VOEGWERK aan de *ZEESLUIS*; benevens het daarstellen van een *HAVENHUISJE*, met de leverantie der benoodigde Materialen.

Bestek en Voorwaarden liggen dagelijks op de gewone Kantoor-uren voor de gegadigden ter Gemeente-Secretarie ter inzage.

Hiedeloopen, den 24 Mei 1854.

F. A. LAMMERTS, *Burgemeester,*
J. ALBERTS, *Secretaris.*

BEKENDMAKING.

HET GEMEENTEBESTUUR VAN SCHOTERLAND maakt door deze bekend, dat op de **PINKSTERKERMIS** te *Heerenveen*, welke aanvangt op Zondag den 4 Junij 1854, niet zullen worden toegelaten zoogenaamde Rijfelaars, Horoscooptrekkers of spelen om gewin of gemaakt zilver en goud, en dat de bedelaars ten strengsten zullen worden geweerd, zullende de overtreders naar de bestaande wetten en bepalingen worden vervolgd en gestraft.

Dat voorts op *Donderdag den 8 Junij e. k.*, des namiddags ten 2 ure, zoo daartoe een genoegzaam getal Paarden wordt aangeboden, de gewone Harddraverij zal plaats hebben, om

Een brillant stuk GEWERKT ZILVER.

Zullende alle Paarden, welke tot genoegen der Keurmeester zijn, en geen prijs van Stads- noch Koningswege, noch te *Heerenveen* aangeboden, hebben gewonnen, tot de Harddraverij worden toegelaten, waarvan de keuring zal geschieden vóór het *Gemeentehuis* te *Heerenveen*, des voormiddags ten 11 ure.

Heerenveen, den 16 Mei 1854.

Het Gemeente-Bestuur voornoemd,
A. MEINESZ.
De Secretaris,
R. BINKES.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DANTUMADEEL, gedenken bij besloten briefjes aan te besteden:

Het AANDAMMEN van de VERGRAVINGEN bij het Tolhuis aan den Kunstweg nabij Dokkum; zijnde de voorwaarden bij den Tolgaarder aldaar te vernemen en zullen de briefjes *franco* voor den 7 Junij aanstaande, ter Secretarie der Gemeente te Rinsumageest, moeten zijn ingediend.

Rinsumageest, den 23 Mei 1854.

VAN SIJTZAMA, *Burgemeester.*
G. JONGSMA, *Secretaris.*

OOSTERWIERUMER PAARDEMARKT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BAARDERADEEL, brengen ter kennis van den Handel, dat de **PAARDENMARKT** te *Oosterwierum*, wegens den invallenden Zondag, dit jaar zal gehouden worden op Maandag den 12 en Dingsdag den 13 Junij e. k.

Weidum, den 24 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
E. D. VAN BEIJMA, *Burgemeester.*
J. VAN LOON, Jz., *Secretaris*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HASKERLAND,

Brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat het voorloopig PLAN van indijking of bepoldering der Gronden gelegen binnen den veenkring, vastgesteld bij besluit der Staten van *Friesland* van 5 Augustus 1852, no. 6, — bevattende het voormalige 1ste veendistrict en eenige aangrenzende landen in *Haskerland* — aan het Raadhuis der gemeente ter inzage is nedergelegd gedurende den tijd van zes weken, te rekenen van Zaturdag den 27 Mei 1854.

Joure, 26 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
G. W. C. D. THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG.
De Secretaris,
W. B. VAN DER VEEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MENALDUMADEEL,

Brengen ter kennisse van belanghebbenden, dat het gedeelte des publieken WEGS, loopende van af den *Straatweg* van *Marssum* naar de *Zijlsterdijk*, ten gevolge van deszelfs aanleg tot Kunstweg, tot nadere aankondiging voor de algemeene passage is GESLOTEN geworden.

Menaldum, den 27 Mei 1854.

G. F. BR. THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG, *Burgemeester*
A. G. VAN DALSEN FONTEIN, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEMSTERLAND maken bekend, dat *de JAARMARKT alhier op Maandag den 19 Junij 1854 eenen aanvang, en den 26 daaraanvolgende, een einde zal nemen.* — Voorts dat de Marktmeester den 16 en 17 Junij 1854 zal vaceren, tot aanwijzing van standplaatsen voor Kramers, Tenten enz.

Lemmer, den 29 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. L. VAN BEIJMA THOE KINGMA, *Burgemeester.*
VAN LEEUWEN, *Secretaris.*

HET PLAATSELIJK BESTUUR VAN TIETJERKSTERADEEL maakt bij deze bekend: dat LEGGERS opgemaakt van de perceelen onderhoudpligtig van den Kanterlandsdijk, en van eene Waterlossing loopende ten Noorden van het Huisterheide te Bergum, van den nieuwen Straatweg Oostwaarts tot den Zuidoosthoek van het perceel gem. Bergum sectie A, no. 188, gedurende twee maanden, te rekenen van den 7 Junij e. k. ter Gemeente-Secretarie ter visie zullen liggen; en dat tegen deze LEGGERS bestaande bezwaren binnen ééne maand daarna op gezegeld papier geschreven aan het Bestuur moeten worden ingediend.

Bergum, den 31 Mei 1854.

Het Plaatselijk Bestuur voormeld,
H. B. v. SMINIA, *Burgemeester.*
Mr. A. FERF, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE, roepen bij dezen op, de Hervormde Floreenpligtigen van de dorpen *Nijega* en *Elahuizen*, om te compareren in de Kerk te Nijega, op Zaturdag den 10 Junij 1854, voormiddags ten elf ure, ten einde te beraadslagen en zoo mogelijk te besluiten op een voorstel van Kerkvoogden omtrent het bouwen van eene nieuwe Kerk en Toren aldaar.

Koudum, den 31 Mei 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
K. TJEBBES.
De Secretaris,
T. PLANTENGA.

De Floreenpligtigen van de Hervormde Godsdienst worden opgeroepen, om op Donderdag den 15 Junij 1854, te 10 ure 's voormiddags, te verschijnen in de Kerk te *Tzummarum*, om in persoon of bij behoorlijke volmagt te stemmen eenen PREDIKANT in de Hervormde Gemeente van *Tzummarum*, en zulks volgens het bestaande Reglement.

In naam des Kerkeraads van de voornoemde Gemeente,
J. G. ZIMMERMAN, *Consulent.*

AANBESTEDING.

KERKVOOGDEN *der Hervormde Gemeente van den dorpe Boijl*, gedenken op Vrijdag den 16 Junij 1854, voormiddags elf uur, in het Gemeentehuis te Wolvega, aan te besteden:

Het BOUWEN eener *NIEUWE SCHOOL* te Boijl.

Bestek en voorwaarden zullen den 8 Junij ter lezing liggen bij den Kastelein JAN FOLKERTS KIERS, te Noordwolde.

AANBESTEDING.

KERKVOOGDEN *der Hervormden van Beers*, gedenken bij gesloten briefjes aan te besteden:

Het verder AFBREKEN van den *TOREN* te *Beers* en deszelfs weder OPBOUW, met alle daartoe benoodigde Materialen.

De briefjes moeten worden ingeleverd bij NANNE I. ZWIERSTRA, Administrerend Kerkvoogd te Beers, vóór of uiterlijk op den 9 Junij e. k., terwijl Bestek en Teekening ter inzage zullen liggen ten huize van den Kastelein H. FRANSBERGEN aldaar. — Aanwijzing op de plaats zal geschieden op Zaturdag den 3 Junij e. k., van des morgens 10 tot 's namiddags 4 ure, door den Architect R. BOORSMA.

De Notaris J. A. SCHAAFF, te Stiens, zal, op Zaturdag den 3 Junij 1854, des avonds 6 uur, op Koudenburg te Stiens, publiek ter verkoop veilen:

Een HUIS no. 33, in de Buurt te Britzum, door de Wed. P. E. de Wal bewoond, Kad. vermeld sectie B, no. 52, groot 2 roede 40 el. — 12 Mei 1855 te aanvaarden.

GRASVERKOOPING VAN HOOILANDEN

ONDER GROUW, WARTENA EN BOORNBERGUM.

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal op Woensdag den 7 Junij 1854, des morgens ten 10 ure, ten huize van J. Gorter, Kastelein te Grouw, publiek onder uitloving van strijk- en verhooggeld verkoopen:

Het grasgewas van:

1. De zoogenaamde WILDLANDEN onder Grouw, behoorende aan de Hervormde Kerkvoogdij aldaar, groot ongeveer 64 bunder en zulks in 21 perceelen.
2. Ongeveer 50 bunders HOOILAND onder Grouw, Wartena en Boornbergum gelegen, aan onderscheidene personen toebehoorende, in diverse perceelen; benevens ongeveer 30 schar MEST, alles breeder bij Biljetten omschreven, welke met inlichting aangaande de Verkoops-voorwaarden zijn te bekomen ten kantore van genoemden Notaris.

KLAPHOUTVEILING OP DE IRNZUMERZIJL.

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, ten verzoeke van den Heer J. G. DE JONG, Houtkooper aldaar, op Zaturdag den 3 Junij 1854, des morgens ten 11 ure, ten huize van de Wed. Reitsma op de Irnzumerzijl onder Friens, veilen en verkoopen: Eene puike lading extra zwaar nieuw gewaterd KROONKLAPHOUT, groot p. m. 2000 stukken, zeer kort geleden van Memel aangevoerd.

VERKOOPING VAN HET VEERSCHIP TE HUINS.

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal op Maandag den 12 Junij 1854, des nademiddags ten 2 uur, ten huize van A. van der Meer, Kastelein te Huins, in een zitdag finaal verkoopen: Het **Veerschip**, varende van Huins op Leeuwarden, tot den 12 Junij e. k. in gebruik bij Andries Lanting, en alsdan vrij te aanvaarden.

GRASVERKOOPING TE WARTENA.

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal op Woensdag den 14 Junij 1854, des namiddags ten 2 ure, ten huize van de Wed. G. O. Feenstra te Wartena, houden de gewone jaarlijksche **Grasverkooping** van de zoogenaamde Schoollanden aldaar, benevens van eenige perceelen HOOILAND aan Sjerp en Sjoerd W. IJsselstein, B. van der Meulen, Feenstra en anderen toebehoorende, welke bij Billetten zullen worden omschreven, die met inlichting aangaande de Verkoops-voorwaarden zijn te bekomen bij genoemden Notaris.

De Notaris G. POSTHUMA, te Dokkum, zal, mede ten verzoeke van den Cand.-Notaris F. J. v. SLOOTEN, op Donderdag den 8 Junij 1854, des namiddags 4 uur, ten huize van den Societeithouder H. W. Donker, publiek verkoopen:

Eene kleine doch nette verzameling BOEKEN, hoofdzakelijk over Godgeleerdheid, Geschiedenis-, Dicht- en Letterkunde, etc. etc.

De CATALOGUS hiervan is op *franco* aanvraag verkrijgbaar bij den Boekhandelaar Schaafsma te Dockum, welke tevens bereid is Commissien kosteloos waar te nemen, mits de Nummers, Titels en Prijzen, duidelijk worden opgegeven.

Op den dag der verkooping zullen 's morgens van elf tot 's namiddags een uur de Boeken te zien zijn.

VERKOOPING TE WORKUM.

De Notaris MANN, te Workum, zal op authorisatie van de Regtbank te Sneek, in het openbaar verkoopen:

Eene BURGERHUIZINGE, waarin onderscheidene behangen Kamers, Keuken, Kelder, ruimen Zolder en meerdere gerijfelijkheden, zijnde voor korten tijd veel verbeterd en alles wel onderhouden, gequoteerd wijk C, no. 36, met ERF en daar achter gelegen TUIN c. a., staande en gelegen op een goeden stand aan de groote Kant op het Dwarsnoord te Workum, ten kaster gemeente Workum bekend sectie A, no. 258 met 2 roede 90 el; laatst bewoond en gebruikt tot 12 Mei ll. door de mede-eigenaressen de Juffers Oosterbaan, en voor den kooper dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.

De gegadigden komen op Vrijdagen den 9 Junij 1854, bij Tuininga onder het Gemeentehuis te Workum, bij de veiling, en den 23 dier maand ten huize van Leickering, Sociteithouder aldaar, bij de finale toewijzing, telkens des avonds 6 uur, zijnde de condities inmiddels ten Kantore van bovengemelden Notaris te vernemen.

VERKOOP VAN GRASGEWAS.

De Notaris T. ALMA, te Menaldum, zal, op Zaturdag den 10 Junij 1854, ten 5 ure na den middag, in de Herberg bij J. K. Jongendijk aldaar, verkoopen:

Den TOP of het GRASGEWAS, van 5 bunder ruim 51 roede lands, gelegen in 3 stukken, op de Mieden onder het behoor van Menaldum; eigen aan M. L. Dijkstra, te Menaldum.

FINALE VEILING TE ANJUM.

MR. J. WITTEVEEN, Notaris te Metslawier, zal op Maandag den 12 Junij 1854, des namiddags 4 uur, ten huize van den Kastelein Sonnema te Anjum, tegen genot van verhooggeld, finaal veilen:

De VASTIGHEDEN nagelaten door wijlen Lolke Jans Jelderda en Maaike Jans Dijkstra, in tijden echtelieden te Anjum, bestaande in: Eene STELPHUIZINGE no. 77, met SCHUUR, HORNLEGER, HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE c.a. staande en gelegen in de buurt te Anjum, benevens 14 perceelen ver-uitmuntend BOUW- en GREIDLAND, gelegen onder het behoor van dien dorpe, en een perceel zeer vruchtbaar BOUWLAND onder Lioessens, gezamentlijk kadastraal gemeten op 20 bunder 58 roede; — in het breede omschreven bij Verkoopboekjes verkrijgbaar ten Kantore van voornoemden Notaris. Bij de provisionele veiling is op deze vastigheden geboden als volgt: 1ste perceel *f* 1551; 2de *f* 2958; 3de *f* 1398; 4de *f* 962; 5de *f* 1425; 6de *f* 1290; 7de *f* 1487.50; 8ste *f* 1494.50, 9de *f* 1165; 10de *f* 1180; 11de *f* 1860; 12de *f* 2052; 13de *f* 690; 14de *f* 654; 15de *f* 1000 en het 16de perceel *f* 1020; — Totaal *f* 22,186.

MAADVERHURING.

De Notaris J. G. VAN BLOM, te Dragten, zal, de gewone jaarlijksche **Maandverhuringen**, dit jaar houden:

Te ***Dragten***, op Donderdag, den 15 Junij, 's nademiddags te 5 uren, in de Herberg van de Wed. J. ten Brinke.

En te ***Oudega***, op Zaturdag, den 17 dito, 's nademiddags te 5 uren, in de Herberg van H. Eldering.

VERKOOP VAN GRASGEWAS.

De Notaris JORRITSMA te Sneek gedenkt publiek te verkoopen:
Het op steel staande GRASGEWAS en de NAWEIDE van eenige perceelen land gelegen onder Scharnegoutum, groot ruim 18 bunder, laatst in gebruik geweest bij Sjouke Tijmens Overdijk.
Wie gading maakt kome Zaturdag 3 Junij e. k. 's namiddags 2 uur, ten huize van Sipke Tolsma te Tirns.

VERKOOP EN VERHURING VAN GRASGEWAS.

De Notaris JORRITSMA, zal, ten verzoeke van den Heer VERWER, te Makkum, op Pinkster Dingsdag (6 Junij) ten 2 uur, bij Stallinga, te Sneek, publiek verkoopen: Het op steel staand GRAS en verhuren de NAWEIDE van ruim 15 bunder Lands, waarvan 6 stukken onder Lutkewierum en 1 onder Oosterend, behoorende P. G. Teppema, num ux.; alles breeder bij Billetten te omschrijven.

BOELGOED ONDER WOLSUM.

De Notarissen LEDEBOER en JORRITSMA, zullen op Woensdag den 7 Junij 1854, des morgens ten 9 uur, ten huize van de Wed. Oppenhuizen, op Vijfhuis onder Wolsum, tegen contante betaling, bij boelgoed verkoopen:
1. Eene aanzienlijke partij Timmergereedschappen en Houtwerken, oud en nieuw IJzerwerk, 2 Kaaspersen, 1 Draaibank, 1 groote Slijpsteen, groote en kleine Ladders, Stengen, Takels, Blokken, Kruiwagens enz.
2. P. m. 14 schar beste Mest.

VERKOOPING VAN EENE HUIZINGE BIJ AFBRAAK.

De Notaris LEDEBOER te Bolsward, zal op Zaturdag den 3 Junij 1854, des namiddags ten 4 ure, ten huize van J. A. Vellinga te Witmarsum, publiek bij afbraak presenteren te verkoopen:
Eene HUIZINGE, staande aan den Rijdweg bij Witmarsum, geteekend sectie B, nos. 989 en 990, aan B. C. Koster in eigendom behoorende.

Al wie iets te vorderen heeft van wln. GERRIT PIETERS OPPENHUIZEN onder Wolzum gelieve daarvan opgave te doen bij den Nots. JORRITSMA te Sneek of Nots. LEDEBOER te Bolsward, terwijl zij die iets verschuldigd zijn aan gemelden overledene worden verzocht daarvan betaling te doen ten sterfhuize. Een en ander vóór of op den 6 Junij 1854.

Verkoopingen van Grasgewas. — De Notaris A. ALMA, te Bergum, zal de gewone **Grasverkoopingen** dit jaar houden:
Te *Birdaard*, op Zaturdag den 3 Junij, in de Herberg van Wijbren Sipkes Jansma.
Op *Schuilenburg*, Zaturdag den 10 Junij, in de Herberg van Cornelis de Jong.
Te *Oostermeer*, op Maandag den 12 Junij, in de Herberg van Jacob Boorsma.
Te *Oenkerk*, op Woensdag den 14 Junij, in de Herberg van Pieter Tiemersma.
Te *Garijp*, op Donderdag den 15 Junij, in de Herberg van Minse Krol.
Telkens te 2 ure na den middag.

BOELGOED TE VEENWOUDEN.

De Notaris A. ALMA, te Bergum, zal, op Woensdag den 7 Junij 1854, te 9 ure voor den middag, ten sterfhuize van Jan Wijbes Faber, in leven Mr. Grofsmid te Veenwouden, bij boelgoed presenteren te verkoopen, de posten van *f* 10 en daar beneden bij gereed geld, en de overige op crediet van 6 maanden, tegen voldoende borgstelling:
3 melke- en kalve Koeijen, 1 zwart Merriepaard, 2 Chaisen, 2 Boerenwagens, 2 Ploegen, Egge met Sleep, Arreslede, Karn met koperen hoep, Vorken, Harken, Grijpen en verder Boerengereedschap; eene partij Hooi en Stroo, 3 zijden Spek; voorts Meubelen en Huisraad, waaronder: 4 beste Bedden met toebehooren, 3 Kabinetten, Bureau, Klok, Spiegels, Tafels, Stoelen, ouderwetsch Porcelein, Koper-, Tin-, IJzer- en Aardewerk; eene partij gezaagd mooi Esschen Hout, en wat meer zal worden aangeboden.

De Notaris A. ALMA, te Bergum, zal, op Donderdagen den 8 Junij 1854, in de Herberg van Dirk Doornik, te Oudkerk, en den 22 dier maand, in de Herberg van Pieter Tiemersma, te Oenkerk, telkens te 3 ure na den middag, provisioneel en finaal, presenteren te verkoopen:
a. Voor de Weduwe van Oene Wiltjes Bottema en voor Wiltje Oenes Bottema, te Roodkerk:
1. Een perceel BOUWLAND te Oudkerk, gem. Giekerk, sectie D, no. 105, groot 1-10-80; verhuurd tot 1 November 1857 voor *f* 143.75 in het jaar, en
2. De HELFT, of wel 6 schar in de Burenvenne aldaar, groot 6-22-10, gem. Giekerk, sectie B, nos. 198 en 218.
b. Voor Vrouwe C. J. Harsveld — Andreæ, te Haarlem:
3 perceelen HOOILAND, op Binnemiede onder Giekerk, groot te zamen 3-80-00, gem. Giekerk, sectie C, nos. 732, 734 en 752, en
c. Voor Dieuwke Keimpes Veenstra, te Oenkerk:
1. een perceel PETLAND onder Rijperkerk, nabij het Leurek, groot 89 roede 30 el, gem. Hardegarijp, sectie A, no. 1221; en
2. een perceel DITO onder Hardegarijp, *het Snijlland* genaamd, groot 48 roede, gemeente Hardegarijp, sectie A, no. 1824.

HOOILANDEN EN LEPPEDIJK.

De Notaris W. A. EVERTSZ, zal, op Woensdag den 7 Junij 1854, des namiddags twee uur, bij den Kastelein Kimstra te Oldeboorn, de gewone jaarlijksche Verhuring houden: 1. Van een aantal perceelen HOOILAND, gelegen onder Oldeboorn aan de Boksloot, in de Heerenwen, bij het Koningsdiep, de Modder, het Slagte-end, aan den Nieuwen Weg, op Sorremorren en aan de Botmeer onder Boornbergum, en 2. van den LEPPEDIJK, loopende van Oldeboorn tot Beets in 8 perceelen; zullende alsdan voor het eerst worden verhuurd 4.41 Hooiland aan de Schoenesloot van Pieter P. de Jong en 3.30 van S. M. Kuiper aan den Nieuwen Weg.
Alles breeder bij Biljetten omschreven, die in de Herbergen voorhangen.

MIEDVERHURING.

De Notaris ANDREÆ, te Kollum, zal de gewone Miedverhuringen dit jaar houden:
Te *Westergeest*, Zaturdag 17 Junij 1854.
Te *Kollumerzwaag*, Zaturdag 24 dito.

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

Eerlang (tijd en plaats nader te bepalen) zal door het ministerie van Notaris ANDREÆ te Kollum, ter verkoop worden geveild:
Eene uitmuntende **ZATHE en LANDEN,** onder Hallum, groot ongeveer 37 bunder; in huur en gebruik bij Wed. Freerk Sijbes Roorda.

UIT DE HAND TE HUUR,

met 12 November e. k. of vroeger:

Eene welgelegene en nette HEEREN-HUIZINGE, met 4 behangen Kamers, Keuken, Stalling etc., benevens eenen welaangelegden TUIN, kadastraal bekend gem. Kollum, sectie A, nos. 80 en 81, groot 26 roede 80, staande op het westeinde van Kollum, laatst bewoond door den Heer en Mr. J. J. Bolman.
Te bevragen ten Kantore van den Notaris ANDREÆ, te Kollum.

Grasverkooping op Rustenburg, onder Tietjerk.

De Griffier Mr. A. ELDERING FERF, te Bergum, zal zijne GRASVERKOOPING aldaar, dit jaar houden op Zaturdag den 3 Junij e. k., des namiddags 1 uur.

VERKOOP EENER ZATHE EN LANDEN

TE OOSTERLITTENS.

De Notaris A. A. LAND, te Franeker, zal, op Zaturdag den 10 Junij 1854, des nam. precies ten 3 uren, ten huize van F. Zaadstra, te Oosterlittens, finaal verkoopen:
Eene uitmuntend te- en aan het dorp Oosterlittens gelegene ZATHE en LANDEN, kadastraal bekend gemeente Baard, sectie C, nos. 330—334, 338, 341—345 en 413, groot 26 bunder 24 roede 40 el; bij T. K. de Jong in huur in 13 perceelen; waarop geboden is: *a.* *f* 1300, *b.* *f* 690, *c.* *f* 2658, *d.* *f* 1500, *e.* *f* 1579,50, *f.* *f* 1395, *g.* *f* 2100, *h.* *f* 2412, *i.* *f* 3126.25, *j.* *f* 1420.87½, *k.* *f* 3066.75, *l.* *f* 983.50, *m.* *f* 904. Geheel *f* 23135.87½.

HAARLEMMER-MEER.

VEILING VAN TE VELD STAANDE GEWASSEN.

Aan belanghebbenden wordt reeds voorloopig berigt, dat eerlang zal plaats hebben eene **VEILING VAN TE VELD STAANDE GEWASSEN,** KOOLZAAD, ROGGE, GARST en meest HAVER, en wel over *ACHT à NEGEN HONDERD BUNDERS.*
Inmiddels zal men van deze, behoorlijk toebereide Gronden, **OP LANGEREN TERMIJN,** kunnen *PACHTEN*, tot het *aanleggen* van *Bouw-* of *Wei-Boerderijen*, waarbij de Pachter tevens in de gelegenheid zal worden gesteld, om den te velde staanden oogst over te nemen.
De juiste tijd der Veiling zal nader worden aangekondigd. Gegadigden kunnen zich inmiddels nu reeds informeren bij den Heer C. E. de Clercq, te Houtrijk en Polanen (halfweg Haarlem) en bij den Heer H. N. van HAANSBERGEN te Lisse. *Brieven franco.*

VERHURING BIJ GESLOTENE BRIEFJES,

van eene uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN,** met HUIS en TCHUUR, onder het behoor van Pietersbierum, groot 24 bunder 74 roede 70 el, Bouw- en Weidland, bij den Heer F. Lourensz in gebruik, — voor zeven jaren, in te gaan Petri en 12 Mei 1855.
De Condition liggen ter lezing ten Kantore van den Notaris WITHOLT te Sexbierum, alwaar de briefjes gesloten en *franco* moeten worden ingeleverd voor of op den 21 Junij aanstaande.

Uit de hand worden TE KOOP gevraagd:

Twee **VAARTUIGEN** met losse LUIKEN, p. m. groot 20 à 22 ton; opgaaf van prijs en van de daarbij behoorende Inventaris wordt verzocht met *franco brieven* aan de Boekhandelaars R. en A. BOOMSMA, te Harlingen.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een hecht TJALKSCHIP met SCHILBOOT, groot 29 Ton, met volkomen Inventaris tot Schilvisschen, Zeil en Treil, zoo als hetzelve is liggende aan de Scheepstimmerwerf van H. v. d. Zee, aan den Trekweg nabij Harlingen en aldaar te bezigtigen. Te bevragen bij H. KOMST, te Harlingen. Brieven *franco.*

Ruim 40 Zeeuwsche IJPEN STAMMEN liggen bij den Houtmolen te Irnsum ter wal, langstens 14 dagen, en zijn aldaar bij gedeelten TE KOOP.

Een Meisje van twaalf jaren, Hendrina Eble, dochter van C. F. Eble, Looijersgracht, 294, te Amsterdam, is door het gebruik van vier bussen **Revalenta** van 87½ Cts. volkomen hersteld van eene borst- en slijmtering, waaraan zij twintig weken geleden heeft; zij bevindt zich thans in eenen volmaakten gezondheidstoestand.
Amsterdam, 8 Mei 1854.
Zonder goede spijsvertering, sterke zenuwen, krachtige longen, zuiver bloed, gezonde nieren, lever en ingewanden, regelmatige functies kunnen wij niet gelukkig en opgeruimd zijn, kunnen wij het leven en zijne genoegens niet genieten.

DU BARRY'S

KRACHTHERSTELLEND GEZONDHEIDS FARINA

voor kranken van elken leeftijd en zwakke kinderen. De **REVALENTA ARABICA,** een aangenaam en versterkend Meel voor ontbijt en avondeten, is erkend voor het beste voedingsmiddel voor kinderen en zieken, het sterkt de spijsverterings-organen en de zenuwen en wordt zeer aanbevolen door de Doctoren URE, SHORLAND, CAMPBELL, GRIES, GATTIKER, WURZER en anderen.
De ***Revalenta Arabica*** werkt zeer gunstig op de spijsverteringswerktuigen en geneest in den grond alle ziekten, die uit slechte sappen ontstaan, het neemt de oorzaak der ziekte weg, waardoor dezelve dan als een natuurlijk gevolg verdwijnt. Onder de ziekten die door slechte sappen ontstaan en door de zuivering derzelve genezen worden, behooren: Hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagwater, maagkanker, diarrhée, zenuwziekte, galachtigheid, aandoeningen van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in bijna alle deelen van het ligchaam, slepende ontsteking en verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten of op zee, neerslagtigheid, miltzucht, algemeene verzwakking, verlamming, verschillende rhumatische aandoeningen, jicht, hoest, aamborstigheid, benauwdheid op de borst, slijmziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, waanzin en eene menigte andere ziekteverschijnselen, die men niet weet te noemen nog te rangschikken.
Het wordt in onderstaande Depots verkocht in Blikken Bussen voor 87½ Cts., *f* 2, *f* 3.50, *f* 8, *f* 16.
Amsterdam, Verkoophuis. Akkrum, Pieter K. de Groot. Assen, H. P. A. van Gorcum. Bolsward, S. S. Oosterbaan. Dokkum, A. Schaafsma. Franeker, K. Drager. Gorredijk, S. G. Zwart. Harlingen, P. L. Mirande Pz. Hindelopen, David de Jong. Kollum, C. Nihot. Leeuwarden, J. J. van Haagen en A. van Wamel. Makkum, J. B. de Boer. Meppel, J. M. Barth. Sneek, P. T. Potma. Steenwijk, K. Timmermans, en in de bekende Depots in de andere steden des Rijks.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een onfeilbaar middel voor een verzwakt gestel, gebrek aan eetlust, neerslagtigheid, enz.

De heer Richard White, woonachtig te Bradford, op de Albion-square No. 8, Manchesteroad, leed sedert verscheiden jaren aan verval van krachten, gebrek aan eetlust en neerslagtigheid. Hij werd langen tijd verpleegd in het ziekenhuis doch zonder gevolg, en de geneesheer verklaarde dat geene behandeling hoegenaamd meer van eenig nut voor hem kon zijn. Toen werd hem aangeraden de pillen van Holloway te gebruiken en dit onwaardeerbaar middel bewerkte spoedig een volmaakt herstel, zoodat hij thans de beste gezondheid geniet.
Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN	van *f* 0.80	*f* 1.85	*f* 3	*f* 6.75	*f* 13.50	*f* 20.50.
POTJES ZALF	„ - 0.80	- 1.85	- 3	- 7.05	- 13.85	- 20.95.

Zijn op *franco aanvrage, à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, te Leeuwarden; Mej. de Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; P. T. POTMA, te Sneek; S. G. SWART, te Gorredijk; S. VISSER, te Lemmer; S. S. OOSTERBAAN, te Bolsward; alsmede te Londen, Holloway's Etablissement Strand 244.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.